

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnihstevu prejeman:
celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5:50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izvenredne nedelje in praznika.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 24—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 12—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:30
na mesec 2:30	na mesec 2:15

Vprašanjem glede insertov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Državni zbor.

Dunaj, 8. febr.

Situacija.

Včerajšnji dogodki v proračunskem odseku razburjajo danes vso politično javnost. Nemce pred vsem mori radovednost, pod kakimi pogoji da se je izvršil obrat v jugoslovanski taktiki napram fakultetni predlogi. Vsekakor moremo biti napredni Slovenci zadovoljni, da se nemška pozornost osredotočuje na dr. Šusteršiča, katerega »veliki boj« proti vladi (v zadnjem času je bil ta boj naperjen predvsem proti parlamentu) je tako neslavno končal. Laudabiliter se subiecit pravi katoliška javnost, kadar kak pregrešni modernist pod pritiskom kurije prekliče svoje grehe. O Šusteršiču pač niko ne trdi, da bi se bil včeraj »laudabiliter« podvrgel, vseobče je prepričanje, da tudi ta zmaga vlade nad našimi obstrukcionističnimi junaki ni bila zastoj. V čem je obstojala nagrada, o tem se mnogo debatuje — karakteristično pa je, da se še od nobene strani ni izreklo domnevanje, da bi bili slovenski klerikaleci v zadnji slovenskih vseučiliških zahtev dosegli kake kompenzacije za kremiti obrat v svoji taktiki napram vladi. — Vse kar so naši klerikaleci v tej zadevi storili, sta 2 od dr. Korošca včeraj v proračunskem odseku podani resoluciji, ki bosta brez dvoma sprejeti, ker resolucije spadajo že med parlamentarna sredstva, ki jih pri nas prištevamo med obrabljena.

Morda nehoti, pa vendar le postane ta formaliteta (kdaj so bile resolucije za slov. vseučiliške zahteve v parlamentu že podane in tudi sprejete, ne da bi bile imele kako posledico!) precej važna podlaga za stališče vlade napram zahtevam »Zveze« slovenskih Slovanov, ki, kakor sem že včeraj poročal, vstaja na najglavnejših že splošno znanih točkah vseučiliškega programa.

Dr. Šusteršič včerajšnji afront proti svojim najvernejšim zavaznikom, vse parlamentarne olike prosto postopanje proti ožjim zavaznikom iz nekdanj tako slavne »Slovenske Enot«, je slovenskemu klerikalnemu voditelju pridobilo simpatije nacionalnih nemških listov in ravno »framizonska židovska« (kakor bi »Slovenec« dejal) »N. Fr. Presse« je napravila na ljubljanskega »Ulys-

seja«, kakor ga chevaleresko imenuje, cele epopeje. V svojem večernem listu ga slavi kot maščevalca nad frivolnimi češkimi politikami, ki da so ga vedno vedeli izrabljati za najnižje in najgrše parlamentarne posle, se mu za to laskali ter se mu hlinili kot vodilnemu politiku — da ga končno puste na cedilu. Toda dr. Šusteršič da je pametnejši in spretnejši kakor njegovi izkoriščevalci — udaril jih je z lastnim orožjem ter podrl zadnji kamen slovenske skupnosti v »Slovenski Enoti«.

To poslednje dejstvo je pač prvi vzrok, da je »katoliški« politik postal ljubljene »prostozidarjev« — reči moramo, da »N. Fr. Pr.« s to zadnjo svojo trditvijo žal ne trdi neresnice. »Slovenska Unija« je včeraj res dobila smrtni udarec, od tistega, ki jo je dolgo časa izrabljaj v svoje strankarske namene, ter je še v najnovejšem času zvrčal vso krivdo radi neurejenih razmer v »Slovenski Enoti« edino le na Čehe in poleg tega — na jugoslovanske naprednjake.

Danes popoldan se je sicer govorilo v parlamentu, da se zvečer sestane parlamentarna komisija »Slovenske Enot« — toda vesti so bile izmišljene in niti kake predpogovori med načelniki v poštev prihajajočih strank se niso izvršili — akoravno se je to nameravalo.

Pač se je popoldan sestala parlamentarna komisija »Enotnega češkega kluba«, v kateri so se obravnavale organizacijske zadeve ter se debatiralo tudi o stališču Čehov k italijanski pravni fakulteti, toda glede reorganizacije »Slovenske Enot« ni prišlo do nikakih novih sklepov zlasti z ozirom na to, da vlada v čeških poslaniških krogih še vedno skrajno ogorčenje nad dr. Šusteršičem in se od mnogih strani poudarja, da Čehi s slovenskimi klerikalci ne morejo več kooperirati, tudi v »Slovenski Enoti« ne. Mladočeški klub je v svoji popoldanski seji naravnost sklenil, da sklicanja »Slovenske Enot« za enkrat ni priporočati. Dr. Šusteršič si včeraj očitno ni premislil konsekvenc svojega ravnanja, ki morejo postati za njega in njegove podložne v »Slovenskem klubu« prav osodne. Danes je že skušal popravljati svojo zmoto in zvečer je prepričeval načelnika čeških agrarcev — svojih bivših najožjih zavaznikov — poslanca Udržala o lojalnosti svojega postopanja.

O slovenskih vseučiliških zahtevah se danes v parlamentu ni mnogo

govorilo — na vsak način je dobro, da ostanejo izven vse politične pozornosti, ki bi jim le škodila.

Plenarna seja državnega zbora.

Danes se je nadaljevala razprava o krošnjarskem zakonu, v kateri je govoril kot prvi trgov. minister dr. Weiskirchner. Očitno slabo razpoložen je poudarjal stališče vlade, ki je sicer mnenja, da treba krošnjarstvo v marsičem omejiti, vendar pa ne more soglašati z nazorom, da se naj ta obrt kratkoma ubije. O konfliktu, ki je nastal med dr. Weiskirchnerjem in njegovim somišljenikom, kršč.-socialnim poslancom dr. Heilingermjem, sem že poročal. Trgov. minister se je pri tem tako razvnel, da je dr. Heilingerja enkrat tituliral s »Ti«, drugič z »Vi«, mu priporočal, naj se zveže s poslancom Starckem (zloglasnim »fragsocialistom« zbornice), nakar mu je dr. Heilinger repliciral s ponudbo, naj se te zveže kot tretji udeleži. Dr. Weiskirchner je ogorčeno zavračal ta »napad« ter elegično poudarjal, da se podobnim inzultom noče več dolgo izpostavljati. Med splošno veselostjo mu je dr. Heilinger voščil še dolga leta srečnega penziona in prav mastno preskrbljenost. Govorniki, ki so se danes v debati oglašali, so predlagali večje ali manjše spremembe pri krošnjarskem zakonu. Govorili so: Malik, dr. Hajn, dr. Baxa, dr. Bachmann, Bösmüller in pater Horak. Na koncu se je zopet obravnaval Freslov nujni predlog glede znižanja davka na meso.

Proračunski odsek.

Ob 5. se je sestal proračunski odsek, da nadaljuje specialno debato o italijanski pravni fakulteti. Posamezni govorniki so v svojih izjavah jako kratki, tako, da bo odsek menda še danes sprejel z veliko večino fakultetno predlogo.

V debati je poudarjal danes poslanec Ploj, da noče podajati nikakoršnih slovesnih izjav (kakor so to smatrali včeraj klerikaleci za potrebno) ter tudi noče upravičevati taktičnega nastopa svojih ožjih somišljenikov, ker taktika, da je nekaj od političnega položaja odvisnega in se ne da določevati za dolgo naprej. Razlogi, ki so za »Zvezo« merodajni, bodo volile jugoslovanskih poslancev spoznati in razumeli. Morda je vlada vendar že spoznala, da se mora tudi na naše jugoslovanske razmere

in upravičene zahteve ozirati, ako hoče resničen napredek. V stvarnem oziru se je poslanec Ploj skliceval na svoja izvajanja v poletnem zasedanju ter napram očitkom, češ, da so Jugoslavlani sovražniki kulture, ker so nasprotovali italijanski fakulteti, še enkrat ostro poudarjal, da se kulturno stališče nam nasproti ne sme tolažiti tako, da moramo mi za kulturne zahteve Italijanov glasovati, Italijani pa nam v Trstu smejo odrekati celo ljudske šole za našo slovensko dečo! Tudi mi zahtevamo v imenu kulture, da odnehajo Italijani in Nemci od svojega slepega sovražstva proti našemu šolstvu.

Poslanec Ploj je končno naznanil, da predloži v odseku v imenu »Zveze« resolucijo, ki zahteva od vlade, da stori vse pripravljalne korake, da bo slovenska fakulteta najpozneje v desetih letih ustanovljena, med tem pa omogoči habilitacijo slovenskih docentov v zadostnem številu.

K debati se danes oglašil še naučni minister grof Stürgkh — seja proračunskega odseka bo menda ob 8. zvečer že končana.

Razjasnilo se je!

O dr. Šusteršičevem postopanju pišejo jako značilno »Narodni Listy«. Prinašamo ta članek v celoti. »Narodni Listy« pišejo:

Razjasnilo se je danes zvečer med dr. Šusteršičem in klerikalnimi Slovenci na eni strani in med vsemi narodnimi poslanci na drugi strani. Razjasnilo se je popolnoma.

Mi smo dr. Šusteršiča pregledali že davno. Že pred petnajstimi leti, ko nam je rajni Jaworski rekel: »Če bi bil dr. Šusteršič most, ne bi hotel čez njega iti.« Poznali smo ga kot skozinskozi zavratnega, nestanovitnega in nezanesljivega, kot egoista, ki izrablja druge v svoje postranske svrhe. Nikdar mu nismo verjeli in nikdar se nismo zanašali na njega, niti takrat, ko so bili nekateri češki poslanci pripravljeni prisegati na njegovo zvestobo; menimo s tem češko-agrarne in češko - radikalne poslance. Vedeli smo, da spada dr. Šusteršič med one ljudi v politiki, ki se ne morejo sami povspeti, stopajo na druge, povzdigujejo in povišujejo se na tujih ramenih. Vedeli smo, da je plezalec. Danes, upamo, vidijo to tudi drugi.

Že takrat, ko je dr. Šusteršič s svojimi zvestimi privrženci, s kateri-

mi disponira ne kakor tovariš s tovarišem, temveč kakor poveljnik so prostaki, oddal svoj votum za začasni proračun za prve tri mesece tega leta, smo vedeli, kam to meri. Se jasnejše smo to videli v zunanjem odnosu avstrijske delegacije, ko je odkrito izjavil, da bo glasoval za vse izvanredne izdatke za armado in mornarico. Danes je pa v tej smeri tako očitno nadaljeval, da se morajo tudi tistim odprti oči, ki dolgo niso mogli izpregledati. Se danes so se našli nekateri češki radikalci, ki so pripravljali javno obsoditi vsakega Čeha, ki ima drugačno mnenje nego oni, ki so pa tako popustni napram dr. Šusteršiču, da so branili njegovo stališče v delegacijah, stališče, ki se ne more drugače nazvati, nego popolnoma vladno.

Naj najprvo navedemo vsa dejstva, ki so se danes zgodila, s katerimi je bila strgana maska z obraza tega navidezno problematičnega politika.

Obe jugoslovanski skupini ste imeli danes popoldne in tudi popoldne sejo. Zvečer so sklenili vse svoje sklepe smatrati za tajne. Ob treh popoldne se je sešla parlamentarna komisija enotnega češkega kluba k posvetovanju, kako stališče naj zavzame napram vladni predlogi o laški pravniški fakulteti na Dunaju. Razprava o tej zadevi je trajala skoraj dve uri. Najprej se je pretreslo vprašanje, ali je nakazano za češko delegacijo z ozirom na njihove zahteve po drugi češki univerzi v Brnu postaviti se na principijelno odporno stališče proti drugi visoki šoli, če tu di laški. Potem so se posvetovali o lokalni strani laške pravniške fakultete.

Zastopniki starega »Češkega kluba« dr. Kramar, dr. Pacák in Maštálka so bili mnenja, da se »Češki klub« in češki poslanci, ki zahtevajo za narod češki celo univerzo v glavnem mestu mejne grofije moravske, ne morejo vpirati zahtevi drugega naroda po edini fakulteti. Zastopniki češko - agrarne kluba so pa menili, da morajo biti češki poslanci, ker so v opoziciji proti sedanjji vladi, proti vsaki vladni predlogi in tako torej tudi proti predlogi o laški pravni fakulteti. Zastopniki katoliško - narodnega kluba češkega so se pa vsi brez razločka postavili na stališče naših poslancev.

Sploh je zanimivo, da češki agrarci, ki doma na Češkem in Moravskem vodijo boj proti češkim klerikalcem, so se združili s sloven-

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»Lahko se zgodi, da potrebujete duhovnega sveta,« se je obrnil na Rauberja in sedel k oknu od koder je bil razgled po Čerkniški kotlini.

Začelo se je zasliševanje prič. Drug za drugim so prihajali v dvorano kmetje in hlapeci, kmetice in otroci. Izpraševal jih je Rauberjev centenar in si delal opazke. Izpraševal jih je v nemškem jeziku in Celestin, ki je opravljal tedaj posel tolmača, jim je prestavljal vprašanja in razložil njih odgovore. Redko le je posegel vmes Rauber sam, ki je edini razumel nekoliko kmečko govorico.

Dognati je bilo treba, da so obtoženi kmetje čarovniki in nevarni obstoju svete cerkve. Obtežilo so odgovarjali hlapeci, razbremenilno so govorili kmetje. Zmeheni in negotovi, deloma pa tudi škodljivi za obtožence so bili odgovori žene in otrok.

Ko je bilo zasliševanje prič končano, se je začelo izpraševanje obdolžencev. Prvi je prišel na vrsto ogljar Tomažek.

Ves sključen in z rdečimi, globoko vrtimi očmi, je pristopal za hlapeci, ki so ga vlekli ukovanega v močne verige za seboj, pred sodnika.

»Usmili se, gospod,« je prosil Tomažek obrnjen proti gospodarju Elahu. »Polovico denarja, ki sem ga hranil za svojo dušo, vam dam, če me izpustite« in hotel je poklekati pred graščaka.

»Predrznost nesramna!« je zarohnel nad njim gospod Elah in starec se je prestrašil tako, da mu je začela šklepetati spodnja ustnica.

»Pomirite se,« je prigovarjal Rauber Elahu in dostavil skoraj osorno »varovati moramo dostojnost sodišča.«

»Ali priznaš, da si se shajal s čarovniki na Slivnici in da si zasmeheval z zraka sem, ko si jeznil na dolgem drogu, Elahove hlapece, ki so te prišli iskati« ga je vprašal centenar in raztolmačil mu je vprašanje Celestina.

»Jaz na drogu?« mu je odvrnil Tomažek »blede se ti pač, gospod Celestin.«

»Priznati moraš,« je tolmačil naprej Celestin, »če nočeš izkusiti vprašanja na natezalnici.«

»Že tedne me imate tu, in vsak mi prigovarja, naj priznam, jaz pa ne vem kaj bi priznal. Nisem moril, nisem kradel, še redko sem preklinjal, svojo gospo sem spoštoval in sem ji odšteval vedno pošteno deseti-

no. Ni dobro za nas preproste ljudi, da bi se stavili gospodski po robu, vedno sem bil poslušen, kaj hočete še od mene? Vem, dobro vem, — denarji vam dišijo! Polovico vam dam, če me izpustite, druga polovica bo za mojo dušo.« V tem hipu je zagledal Svetejo Jovo in žarek upanja je prešinil njegova lica. »Priča si mi častiti gospod župnik, da imam denar, da se lahko odkupim.«

»Ne vem nič, sanja se ti najbrže Tomažek,« je odvrnil Jovo.

»Pri spovedi sem ti povedal.«

»Kar se govori pri spovedi, o tem kot človek ne vem ničesar,« je mirno odvrnil Jovo in se naslonil na okno.

»Nam odgovarjaj!« se je zadržal nad Tomažkom krmežljavi centenar. »Ali si hodil na sestanke veš in čarovnikov?«

»Ne bodi bebast, gospod Celestin,« je odgovoril Tomažek tolmaču, in Celestin je verno prestavil centenarju odgovor.

»Tretjič stavim na - te slovesno vprašanje, ali si hodil na sestanke veš in čarovnikov, kakor to vedo priče, ki so pod prisego izpovedale. Tretjič te pozivljam, da priznaš svojo krivdo sicer.«

»Priče? Kake priče? Lažnjivo in obrekovalci so!« se je razburjal Tomažek.

»Tiho!« je zarjovel gospod Elah: »Kdo so priče, to tebi nič mar!«

»Tretjič te pozivljam,« je nadaljeval centenar mirno, »da priznaš svojo krivdo, sicer sem primoran staviti na tebe to vprašanje v mučilnici.«

»Kaj je to, gospod Celestin?« je vprašal Tomažek, »kako naj odgovorim, da se gospod Elah ne bo drl tako nad menoj? Zlagal se nisem še dostikrat v svojem življenju, kako bi mogel priznati potem nekaj, o čemer niti ne vem kaj je.«

In Celestin je prestavil ogljarjev odgovor centenarju.

Slovesno se je dvignil centenar s svojega stola.

»Na trikratno opominjanje,« je dejal, »je ostal trdovraten in si ni hotel olajšati vesti s priznanjem. Primoran sem vprašati obdolžence v mučilnici. Odvedite ga nazaj in pripravite ga za vprašanje na natezalnici!«

Zagrabili so hlapeci Tomažka in suvajč ga so ga tirali iz dvorane.

»Zdi se mi,« je povzel besedo Rauber, »da je ogljar nedolžen, da celo bolj nedolžen, kakor nas eden. Mi vsi vemo, kako more vplivati peklenšček na človeka, Tomažek pa očitno niti tega ne ve.«

»Ni tako, gospod Rauber,« se je oglašil sveti Jovo pri oknu, »in greh je misliti tako. Sicer pa je sam priznal že napol, da je v zvezi s peklenščekom. Ponudil vam je denarja, in

vi vsi veste dobro, da ogljar ne more imeti denarja.«

»Ponudil je polovico tega kar ima« je ugovarjal Rauber, »mnogo gotovo ne bo.«

»On pa se je delal, kakor bi imel veliko bogastvo« je trdovratno trdil Jovo. »Od kod naj ima Tomažek, ki je živel svoj živ dan v uboštvu, zdaj nenkrat zlato in srebro, če bi ne upal na hudičovo pomoč.«

»Tako je,« se je oglašil Elah.

»Meni pa se vendar ne zdi tako,« je pripomnil zopet Rauber.

»Glasujmo!« je odločil centenar. In oddali so glasove o vprašanju ali taji Tomažek s pomočjo hudiča ali pa je res, kar trdi.

»Hudič mu je narekoval, kako naj odgovarja,« se je razvnel župnik Jovo, »in greh, smerten greh stori, kdor tega ne verjame.«

»Jaz sem prepričan, da taji s pomočjo hudiča,« je odgovoril prvi Elah, »in moja podložnika morata glasovati z menoj. Celestin raztolmači to tem zarobljenim ljudem!«

»Reči morate, da je res, kar je potrdil — gospod!« jih je nahrnil Celestin.

»Greh je, če ne rečete, da je res!« je s povzdignjenim glasom »zakleal župnik Jovo, in kmetje so prikimali.

»Res je!« je rekel Andrej.

»Res je!« je strahopetno pritrdil Gorjan.

(Dalje prihodnje.)

skimi klerikalci do te mere, kakor da bi bili k njim privezani, kakor da bi bili slovenski klerikalci naši varuhi, kakor da bi nam izkazovali bog ve kako milost s svojimi glasovi in s svojo podporo, ki se je pokazala v svojem bistvu prhka kakor tanek led, ki nastane po prvem mrazu, dočim so vsi češki klerikalci brez izjeme skupno z narodnimi poslanci svobodomiselnimi in s takozvanimi realisti že davno pregledali dr. Šustersiča in že davno delovali proti kakršnemukoli suženjstvu v njegovi službi.

Ni prišlo do definitivne odločitve parlamentarne komisije o tem, kako naj postopajo češki poslanci napram laški pravniški fakulteti sploh in napram njenemu sedežu posebej. Ta odločitev je bila prepuščena klubovnemu predsedništvu. Vendar se je pa reklo, da bi bilo dobro, če bi predsedništvo najprej vprašalo Slovence, kakšno stališče nameravajo oni zavzeti napram tej zadevi. Sicer se nam poroča, da ta predlog ni bil sprejet predlog, stavljen od moravsko-katoliško - narodne stranke, da bi se Slovencev sploh ne vprašalo, ker, če hočejo Slovenci imeti podporo v zadevi svoje visoke šole in v opoziciji proti laški visoki šoli, je njihova dolžnost, da pridejo k Čehom. Vselej tega naj Čehi počakajo, da pridejo ter povedo, kako bodo postopali v proračunskem odseku. Ta predlog pa ni prodrl, pač pa so sprejeli predlog, naj se gre k dr. Šustersiču. In to se je tudi zgodilo.

Bilo je skoraj pol šestih zvečer. Proračunski odsek je bil sklican ob petih. Ker je pa plenarna seja trajala čez 1/6, ni mogel začeti delovati. Zaradi tega so šli člani predsedstva »Enotnega češkega kluba« posl. dr. Fiedler, Udržal, Stanek in Klofáč, z njimi tudi posl. Maštálka, v veliko dvorano, v kateri ima sejo proračunski odsek in tam pristopili k dr. Šustersiču, ki je prišel v ta odsek, da bi tam kontroliral, kako se obnašajo njegovi ljudje: Gostinčar in dr. Korosec. Dr. Šustersič sam ni član proračunskega odseka. Po poslovniku poslanske zbornice je vse razpravljanje proračunskega odseka javno. Predsednik »Enotnega češkega kluba« dr. Fiedler je sporočil dr. Šustersiču, predsedniku slovenske klerikalnega kluba, da hoče »Enotni češki klub« uravnati svojo taktiko po tem, kako bodo postopali Slovenci, ter ga vprašal, kaj nameravajo storiti.

Dr. Šustersič je v pozni Napoleona ošabno, brisantno in trmasto rekel: »To je tajni sklop našega kluba. Naš klub pada javno izjavo tukaj v proračunskem odseku. V pol ure je gospodje lahko slišijo.«

Poslanci, ki so bili z dr. Fiedlerjem pri dr. Šustersiču, so pravili, da ne morejo opisati vtisa in čuta studi in sramote, ki so ga imeli v trenutku, ko jih je dr. Šustersič zavrnil na ravno kakor opisan način. Ni govoril z njimi kakor z zavetniki, s Slovani, prijatelji, temveč kakor z nasprotniki in sovražniki. Opravičeno je dr. Fiedlerja vprašal neki češki poslanec, če ga ne boli udarec, katerega je ravno kar dobil od dr. Šustersiča.

Člani predsedstva »Enotnega češkega kluba« so molčali, niso odgovorili niti ene besede ter odšli iz prostorov proračunskega odseka. To se je zgodilo pet minut pred tem, predno se je pričelo posvetovanje tega odseka, v katerem je dr. Korosec, adjutant dr. Šustersiča, podal izjavo, da ne bodo klerikalni Slovenci delali zdaj nikakih težkih rešitev vladne predloge o laški pravni fakulteti in navdela dve zahtevi, od kojih se ena tiče nostrifikacije izpisov in spritvele zagrebške univerze, drugi pa izjave vladne o pripravih za slov. pravniško fakulteto (univerzo) v Ljubljani.

Razumljivo je, da je vsled odgovora dr. Šustersiča, razžaljivega in ponižujočega za 85 članov »Enotnega češkega kluba«, zaradi odgovora, katerega je dal poglavar 21članskega klerikalno - slovenskega kluba, priznalo predsedstvo »Enotnega češkega kluba«, da ni prav nobenega vzroka potegovati se za tako solidarno postopanje s Slovenci. Končno so vendar prišli do spoznanja, ki smo ga izrazili v »Nar. Listih« že davno pred par meseci, da ni častno za češko delegacijo, ki zastopa šestmilijonski narod, ostati še nadalje v odvisnosti in suženjstvu edinega človeka dr. Šustersiča, kateremu je bila »Slovenska Enota« samo leste, po kateri je navzor zlezal, stlačilivši češko delegacijo kar najbolj pod se.

Dr. Šustersič je poklical iz Ljubljane deželnega glavarja pl. Sukljeja. Z njegovim prihodom so se zopet pojavile vesti, da postane dr. Šustersič vendarle kranjski deželni glavar. Privoščimo mu to čast iz srca in mu nismo prav nič nevoščilivi niti osebnosti, niti stvarno. Navzočnost dr. Sukljeja se pa razlaga še z drugimi momenti. Po zbornici so se razširile vesti, da se gre klerikalnim Slovincem za sanacijo ne-katerih njihovih zavodov, ki so prišli v finančne tež-

koče, seveda za sanacijo z državnimi sredstvi. Upamo, pričakujemo in verujemo, da Slovenci niso prodali svoje obstrukcije proti laški pravniški fakulteti niti zastoj, niti ceno. Ne polzevalimo, za kakšno ceno so to storili. Veseli in potolaženi bomo, če se jim je posrečilo doseči kakih pridobitev za ljudske šole, srednje šole ali pedagogije. To vse bi se pa lahko zgodilo popolnoma odkritostno, popolnoma lojalno in neprikrito napram češkim poslancem, ki bi nikakor ne branili Slovincem, da bi svojo obstrukcijo proti laški pravni fakulteti izpremenili v normalno opozicijo, ali pa celo v pozitivno soglasje. Ne izdamo nikakršne skrivnosti, če pravimo, da bi se narodni poslanci svobodomiselnih ne udeležili nobene obstrukcijske akcije v tej zadevi ob strani klerikalnih Slovencev, in mislimo, da ne bomo desavvirani, če domamo, da bi šel tudi katoliško - narodni klub v tem slučaju roko v roki s češkimi svobodomiselnimi poslanci.

Razjasnilo se je danes med klerikalnimi slovenskimi poslanci in med vsemi češkimi poslanci. Faktično se pa je razjasnilo le med slovenskimi klerikalci in med češkimi agrarci in češkimi radikali, ki so v poslednjega trenutka mislili, da so dr. Šustersič in njegovi ljudje najsolidarnejši zavezniki, kakršne je kdaj videl politični svet. Morda današnji dogodek dovede k izkušnji in češki politični vzgoji sploh.

Na Dunaju se danes vrši slovenski ples. Ne vemo, ali bodo prišli obiskovalci na njega v maskah. Še manj pa vemo, če pride tudi dr. Šustersič. Če bi pa prišel v maski, tedaj bi bilo umestno, če bi se pri vstopu pred njega postavili češki poslanci ter zagrmel na njega: »Proč masko, spoznali smo vas že davno. Spoznali smo vas v cellem vašem značaju, v celi vaši nagoti in vemo, kdo da ste. V drugi nas ne boste več ogroževali. Pojdite svojo pot, mi pojdemo svojo.«

Politična kronika.

V ogrskih delegacijah je zboroval večeraj vojni odsek. Delegat Saghy, Kosutovec, pravi, da je pač opaziti neko zboljšanje udeležbe ogrske industrije pri nabavah za vojaštvo, da pa množina, s katero se udeležuje Ogrska teh nabav, ne odgovarja še razmerju davkov. V narodnostnem oziru ni opaziti nikakega napredka, od tega pa je odvisna reforma brambor, ki bo vsestransko zadovoljiva. Delegat Chorin vpraša, ali se je dovolil prej kredit, predno so se ustanovili oddelki za strojne puške, ker brez dovolitve takega kredita od strani delegacij nima vojni minister pravice ustanjaljati take institucije. Delegat Mikloš želi, da se izberejo za poveljnike ogrskih vojaških oddelkov po možnosti samo ogrski častniki. Vojni budget se potem po nekaterih zaupnih izjavah vojnega ministra Schönhaicha v splošnem sprejme. Odsek preide nato v specijelno debato. Seja se nadaljuje danes ob 5. popoldne.

V hrvaškem saboru sta najprej utemeljevala poslanca Kovačević in Tomac nekatere interpelacije narodno-gospodarskega značaja. Nato se je nadaljevala debata o nujnem predlogu poslanca Pomerja, ki je zahteval, da se predlože vsi akti, tičeči se železničarske pragmatike. Za nujnost so govorili poslanci: dr. Starčević, kmečki poslanec Jemrič in Supilo. Zadnji je podal zelo zanimivo zgodovino te pragmatike. Pravi, da ne gre delati odgovorno za to pragmatiko koalicijsko vlado, ravno tako malo pa tudi ogrsko neodvisno stranko. Neodvisne ogrske in hrvaške politike je ta pragmatika presenetila in niso imeli z njo ničesar opraviti. Naenkrat so stali pred dovršenim dejstvom. Pragmatika je bila v letu 1907 samo naslov, da se pripravi ogrsko-hrvaški sporazum. Supilo so med njegovim govorom pogosto prerušili poslanci kmečke stranke in poslanci državno-pravne opozicije. Nato je podal ban dr. Tomašić nekaj pojasnili glede imunitetne afere delegata za državni zbor, Banjanina, kakor je govoril bivši podban dr. pl. Nikolič ter branil koalicijsko vlado pred dolžitvami, da bi bila ona zakrivila železničarsko pragmatiko. Po kratki debati o meritu se je soglasno sprejel nujni predlog poslanca Pomerja. Prihodnja seja je v petek. — Iz koalicijske so izstopili poslanci Petrovič, dr. Mazura in dr. Turko-
vič. Najbrže izstopita še dva poslanci. Ti disidenti bodo tvorili najbrže svoj klub, ki bo vlado od slučaja do slučaja podpiral.

Papežev nuncij Bavona ne mara na Dunaj, tako vsaj izve »Neues Wiener Tagblatt« iz Rima. Kot vzrok se navaja, da so krive težkoče, ki jih je zapustil nuncij di Belmonte svojem nasledniku, na drugi strani pa tudi osebnost Bavona samega, ki se ne

čuti kos nalogi, katero bi moral prevzeti na Dunaju.

Vatikan ne mara sprejeti vladarjev, ki pridejo v Italijo leta 1911 v Rim. Če bi prišel na primer letos nemški cesar v Rim, bi moralo to pomeniti naravno pretrganje vsake zveze med Nemčijo in Vatikanom, in kriv bi bil temu papež sam, ki z neumljivo trdoglavostjo ne mara odnehati od svojih čisto formalnih in zgolj zunanjih sklepov. Morda pa papež ne pride v ta mačni položaj, ker se zatrjuje, da cesar Viljem ne namerava letos posetiti Rima.

Proti Jemenu se je odpeljal zopet en bataljon turških vojakov na romunski ladji »Jassy«. Kakor zatrjuje poročila iz Jemena, so se spopadle pomnožene čete I. in II. voja tri ure daleč od Hodeide z Arabci. Razvil se je ljut boj, v katerem so bili premagani Arabci, ki so izgubili 150 mož. Med begom se je posrečilo zasledujočim turškim četam vzeti Arabcem 50 mrtvih in ranjenih. Iz okrajev Damask in Jeruzalem se poroča, da so Beduini napadli turške čete, o izgubah čet ne pove poročilo ničesar. Iz Soluna je odpeljal parnik Mahmud Šefket Paša še dva bataljona vojakov v Jemen.

Štajersko.

Štirji črni koleki tretjič pred sodnijo. Bilo je v lanskih velikih počitnicah, ko je neki 15letni dijak daroval nekaj starejšemu dekletu štiri črne koleke »20/IX.« Dal jih je dekletu za spomin in to izrečno opomni, a dekleta je koleke v nepredvidnosti in nevednosti prilepila na neko razglednico. Razglednica s črnim kolkom se je ujela med paragrafi. Dve sodnji sta se trudili s to strašno črno afero in končno je bila dekletu prisojena kazen 10 K. Dijak je pa zaradi teh darovanih kolekov že trikrat na sodnijo, kjer so bili tako prijazni, da so ga opozorili na njegovo pravico. Vzeli si zagovornika. Seveda nemški septemberski kolek uživa vse pravice in poznamo e. kr. nacionalce, ki ga z veseljem rabijo.

Katoliški krepostnik Šorn nam je poslal naslednji spis: Slavnemu uredništvu »Slov. Naroda« v Ljubljani. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona zahtevam sledeči stvarni popravek: »Ni res, da sem jaz pobegnil pred sodnijo v Ameriko, res pa je, da še vedno bivam v župnišču v Belih vodah ter tukaj čakam izida svojega priziva na deželno nadsodišče eventualno na upravno (!) sodišče.« Z odličnim spoštovanjem bivam Anton Šorn, župnik.

Društvene novice. V Št. Pavlu pri Preb. priredi telovadni odsek celjskega »Sokola« v nedeljo, dne 12. februarja pri Vedeniku prvi sokolski ples. Pričakujemo obilne udeležbe od domačinov in sosedov. — V Celju priredijo vrli diletanti Pevskega društva v nedeljo, dne 12. februarja gledališko predstavo. Igra se »Velikomestni zrak«, gluma v 4 dejanjih. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Iz Rčice ob Savinji. Škof Anton Bonaventura v albam. Čudno je, da nastavlja ljubljanski škof, ki je nekaj vrhovni komandant vseslovenske ljudske stranke, na svojih žagah in posestvih toliko nemških uslužbencev, ki izjavljajo slovenske domačine in se vozijo v šotanski »Deutsches Haus« hajlat. Še lepše stvari pa smo doživeli pri ljudskem štetju. Šlihi smo od gotove strani, da so se vpisali skoro vsi škofovi uslužbenci za Nemce! Celolhapci, dekle in otroci, kateri ne govorijo besede nemško! Seveda je romala taka števnica pola v koš in tudi škofovi Germani so se morali ravnati po zakonu. To so res lepe razmere in če Anton Bonaventura ne ve še popolnoma za nje, naj se povpraša in napravi red.

Vsi spodnještajerski orožniki so se z malimi izjemami tistih, ki se niso brigali za tozadeven ukaz, vpisali pri ljudskem štetju za Nemce. Kak duh vlada pri orožniških poveljstvih na Spodnjem Štajerskem kaže slučaj, ki se je dogodil v mariborskem političnem okraju. Tam se je nekoga orožnika, ki je imel naročen slovenski časnik, pozvalo, naj ta časnik opusti, ker je »Hetzblatt« in si naj naroči raje »Marburger Zeitung«! Ta slučaj je vreden, da ga ponatisnejo vsi slovenski listi, naši državni poslanci pa bi lahko malo očistili naše orožniške postaje in poveljstva.

Drohne novice. Imenovan je inženir Viljem Honaček v Gradcu za obrtnega nadzornika 2. razreda. — Odlikovan je bil v torek dopoldne narednik Dobičar od 11. stotnije 47. pehotna, ker je pri nekem požaru v Bohovi pod Mariborom rešil nekaj nezvestnih oseb iz gorčice hiše. — Umrje v Ljubnem na Zr. Štajertu predsednik in ustanovitelj dolniške družbe goških pivovaren Maks Kober.

Še številke iz ljudskega štetja v mariborski okolici. V Studencih

pri Mariboru se je našlo 3606 prebivalcev (za 37 odstotkov več). — V Leiterspergu je 1875 prebivalcev, za 14 3/4% več. Razmerje narodnosti še ni znano.

Is pisarne slovenskega gledališča v Mariboru. V nedeljo dne 12. t. m. se uprizori zvečer ob pol 8. burka s petjem in plesom »Robert in Bertina«. Prihodnja predstava v nedeljo, dne 19. t. m. popoldne: »Granitarji«.

Umor pri Sv. Andražu v Sloven-
skih gorah. Zadnje nedeljo ponoči je ubil 18letni kmečki sin Kurbus svojega tudi 18letnega tovariša Kaučiča. Sprla sta se zaradi nekega dekleta. Kurbus je zabodel Kaučiča v srce tako, da je bil pri priči mrtev.

Umor pri Majšpergu. Iz Ptujja nam poročajo: Na cesti med Ptujsko goro in Majšpergom leži vila Schuster. Sedanja lastnica, 32letna vdova sodnijskega oficijala, je imela razmerje z upokojenim sprevednikom Južne železnice, Antonom Smodejem. Smodej je bil surov človek in pijanec, kateri je z gospos Schustrovo prav grdo ravnal. Njen oče, upokojeni poštni uradnik v Gradcu, ni mogel trpeti tega razmerja in je došlo zaradi tega med njim in hčerjo do takega prepira, da se je oče iz jeze obesil. Dne 3. februarja sta došla Smodej in gospa Schuster v vilo in sta tam prenočila. Ostala sta v vili tudi sledečo soboto. Šele v ponedeljek zjutraj je šel gledat neki pekovski vajenec, kateremu se ni na klicanje nihče oglasil, v sobo, kje so ljudje. Tam je našel Smodeja viseti na vratih z dvema ranama v prsih od revolverja. Mož je bil mrtev. Na postelji v drugi sobi je pa ležala Schustrova v sami srcaji mrtva z groznorano na glavi. Smodej ji je prebil najbrže v pijanosti črepanjo tako, da so ji gledali ven možgani. Nato je nekaj napisal o umoru na listič in se potem sam obstrelil in obesil. Na tej vili res ni mnogo sreče.

Graška občina v denarnih težavah. Graški občinski svet je v svoji torkovi seji odklonil predlog, da se najame redno posojilo v znesku 10 do 12 milijonov kron in je sklenil najeti nezaložen dolg v znesku 8 in pol milijona kron. Treba je pa sedaj novih ofertov in pogajanj, vsled česar se bo stvar zelo zavlekla. Župan dr. Graf je naznanil, da bo odslej sistiral vsak predlog, za katerega že ni pokritja.

Iz Maribora. Oni posestniki v naši okolici, katere so lani zadele kakršnekolikaj ujme, dobre letos od dne 1. marca do konca meseca junija v tukajšnjem vojaškem skladišču rženine in pšenične otrobi za polovično ceno.

Koroško.

Ubegli monsinjor Weiss. Monsinjur Weiss je, kakor je znano, pobegnil. Nedavno pa se je raznesla vest, da so ga videli v Zedinjenih državah v državi Minnesota. Mnogo pa da misliti dejstvo, da je potrdil to vest tudi »Kärntner Tagblatt«, samo toliko dostavlja klerikalni list, da se je monsinjur že zopet odpeljal. Nasprotno pa trdi list, da škofijski ordinarijat ne ve nič o kakem pismu ubeglega monsinjora. Morda je to res, v kolikor se tiče sedanjega škofa, vsekakor pa daje to sumljivo poudarjanje misliti.

Ljudsko štetje. V Brdu so našli 1321 prebivalcev, med njimi 1253 Slovencev in 168 Nemcev. Leta 1880. je imel okraj 1603 prebivalcev, med njimi 1520 Slovencev in 80 Nemcev. Tedaj v vsakem oziru nazadovanje celo v domači občini poslanca Grafenauerja.

Zmrznul. Na državni cesti v nekem gozdu, nedaleč od Št. Vida ob Glini, so našli 2. t. m. trdo zmrzlega klobočarskega pomočnika Pavla Glanča iz Št. Vida.

Primorsko.

Narodno - izobraževalno društvo »Straža« v Trzinu. »Zveza narodnih društev« je ustanovila predlaskim v Trzinu narodno - izobraževalno društvo z imenom »Straža«, ki dobro uspeva. Pred kratkim je imelo društvo svoj redni letni obč. zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika Anton Gergolet. V Trzinu je mnogo Slovencev, slovensko ime Trzin je že staro. Letošnje ljudsko štetje pa najbrže ne izkaže dosti Slovencev, ker bo trziški magistrat večino njih štel za Lahe.

Goriška deželna norišnica bo slovesno otvorjena na dan 15. t. m. Škof iz Vicensze, monsr. Anton Jeruglio je umrl 8. t. m. v Staramanu pri Trzinu na svojem posestvu. Ko se je zjutraj oblačil, ga je zadela kap. Rojen je bil leta 1841. v videmski provinciji v Italiji.

Ljudsko štetje na Goriškem. Županstvo Št. Viška gora na Cerkljan-
skem št. prebivalstva 1907. hiš je 358. Iz tega županstva se seli mnogo ljudi v Ameriko ter v Nemčijo v ru-

dokope. Županstvo Anžovo na Kanalskem šteje prebivalstva 1866, hiš je 310.

Okrajni glavar v Gorici dvorni svetnik grof Attens bo baje premeščen iz Gorice v Trst ter imenovan za namestnišvenega podpredsednika. Na njegovo mesto utegne priti namestnišveni svetnik, voditelj okr. glavarstva sežanskega Rebek.

Laški napisi na goriški deželni norišnici in »Gorica«. V potu svojega obraza se trudi »Gorica« zatrditi, da so vsi napisi na novi deželni norišnici dvojezični. Resnica je to, kar smo poročali, namreč da so vsi napisi, iz-
vzemši par za parado, le laški. Zunanja uredba po paviljonih kaže le laško lice. Tako je bilo, ko je prišla ta stvar v javnost. Med goriškimi Slovinci je zavladalo veliko ogorčenje radi take krute žalitve in izbačenja slovensčine iz deželnega zavoda, zato so hiteli popraviti. Povedali so Pajerju slovenski klerikalci, kaka škoda jih utegne doleteti s samo laškimi napisi in stari listjak je ukazal dodatno napraviti še slovenske napise poleg laških. To bo resnica, če se izkaže na dan otvoritve, da so vsi napisi res dvojezični.

Potres. Kakor se poroča so čutili večeraj ob 4. zjutraj v Pontablu in Tolminu ter v več krajih na zgornjem Goriškem lahek potresen sunek, ki pa ni povzročil nobene škode.

Poskušaj samomor. V Črnem vrhu je skočil v torek dopoldne posestnik Alojzij Perin v samomorilnem namenu iz drugega nadstropja na cesto. Zlomil si je obe nogi in eno roko ter so ga pripeljali iz Omaka s parnikom v Trst. Vzrok so prepri v rodbini.

Iz računske službe. Računski pristav v računskem oddelku pomorske urada v Trstu g. Franc Maček je imenovan za računskega oficijala.

Slovenska trgovska šola v Trstu, ki se je otvorila brez hrupa in posebnih slovesnosti oktobra minulega leta, je ravnokar zaključila svoj prvi tečaj z dobrim uspehom. Zavod je osnovan na podlagi nižjih ali dvurazrednih trgovskih šol. Sicer so razmere v prvem obmorskem avstrijskem tržišču take, da bi bilo za narodno gospodarstvo ter trgovstvo Slovencev in sploh Jugoslovancev velike važnosti, če bi imeli v Trstu višjo trgovsko šolo ali akademijo; vendar moramo zidati s sredstvi, ki so nam na razpolago, zato pa sigurno in s stalnim oziranjem na omenjeni višji cilj. Da se je imenovani zavod sploh mogel ustanoviti, gre zasluga Tržaški posojilnici in hranilnici, Trgovsko - obrtni drugi v Trstu in pa Jadranski banki. Šola ima letos pripravljali tečaj in prvi letnik; za prihodnje leto pa se izpopolni z drugim letnikom in otvori večerne tečaje za trgovske in obrtne vajence ter ob potrebi primerne tečaje za že praktično delujoče trgovce. Ker je zavod tako osnovan, da odgovarja trgovskim in obrtniškimi potrebami tržaškimi in s tem jugoslovanskim sploh, zlasti kar se tiče učenja jezikov, in nudijo pristanišče, ter velika trgovska in obrtniška podjetja gojenecem priliko, da si pridobijo poleg teorije tudi praktično znanje o najrazličnejših strokah, ni dvoma, da je mlademu zavodu zagotovljena najlepša bodočnost. Saj so ravno tu dani najugodnejši pogoji slovenskemu, jugoslovanskemu trgovskemu narščaju, da si izpopolni in razširi znanje, ki si ga je že nabral na drugih šolah.

Zaradi slovensčine odstavljen. Iz »Edinosti« izvem, da je predsednik kopskega cestnega odbora baje nekako odstavil enega udeleženca odbora zato, ker mu je dopisoval v slovenskem jeziku. Beležimo to vest z vso rezervno, ker sam niti tako svojevoljno in protizakonito postopanje nemogoče celo od notorično najhujših nasprotnikov slovenskega naroda.

Državni in železniški uradniki. Javni shod državnih in železniških uradnikov v Trstu, ki bi se bil moral vršiti večeraj zvečer v gledališču »Politeama Rossetti«, je bil odpovedan, ker je dospel z Dunaja visok ministrski uradnik, da se pouči o za-
devi in vodi pogajanja. Dokler se vrše ta pogajanja, ne bo shoda, če se na pogajanja razbijejo, ali pa bi bile zahteve odbite, se bo shod takoj vršil. Na Dunaju sta poslanca Rybař in Mandić intervenirala pri ministrskem predsedniku Bienertu v tej zadevi, ter dobila od njega odgovor, da je dobil namestnik nove instrukcije. Kakor se poroča od druge strani, se je vlada izrekla za to, da da poročnim uradnikom nekaj doklade, neporočenim pa ne. Uradniki pa s tem niso zadovoljni.

Premožna beračica. Pred dnevi so našli v Trstu v njeni revni sobi mrtvo 75letno Marijo Filipič, ki je živela od miloščine. Ko je oblast pregledala stanovanje, je našla dve vložni knjižici v skupni vrednosti nad 2000 K.

Vlom v trgovino Tropezan. Poročali smo že o drznem vlovu v trgovino Tropezan v Trstu. V stanovanju aretiranega Marjana Rudenizja je izvršila policija hišno preiskavo.

Nasli so na njegovem stanovanju velik zaboj, poln najfinjših svilenin, v skupni vrednosti 1100 K. Kljub temu pa aretirane, ki je bil že neštokrat kaznovan zaradi tatvine, vse taji.

Prefriganec. Neki Ruggero Frankel iz Pulja, star 25 let, je avgusta meseca l. l. izvalil na Reki ge. Ani Pasič 200 K za pletilni stroj, katerega ta seveda ni dobila nikdar. Pretekli teden je pa prišel k tvrdki C. H. Pisani in izvalil pod imenom neke druge tvrdke blaga za 1865 K. To pot pa so ga dobili in dognali, da je bil med tem časom v Egiptu.

Rehabilitacija dr. Robba. Dr. Pompeja Robba v Trstu je lansko leto poletni višje deželno sodišče črtalo iz liste kazenskih zagovornikov. Med tem časom je bil dr. Robba oproščen obtožbe zaradi goljufije in zapeljavanja h krivemu pričanju in večeraj je bil zopet sprejet v listo zagovornikov.

Smrt alkoholika. V torek ob 4. popoldne je prišel nek 40letni delavec, ki je popival že 3 dni in 3 noči, zopet v gostilno v ulici Molin št. 4 v Trstu. Naenkrat se je zgrudil na tla in poklicana reševalna postaja je mogla konstatirati samo še njegovo smrt. Prepeljali so ga v mirtvašnico.

Bratomor. V neki vasi v bližini Kastva se je dogodil večeraj strašen umor. Posesnikov sin Matej Petre je napadel iz zasede svojega 20letnega brata Jožefa in ga zaklal. Ko so ga prijeli je priznal, da je izvršil umor samo zato, da bi on sam podedoval po očetu premoženje v znesku par tisoč kron.

Dnevne vesti.

Proti dr. Šustersiču je priobčila večerajšnja »Neue Freie Presse« uvodnik, v katerem z žgocnim sarkazmom opisuje »srečo in konec« dr. Iv. Šustersiča. V članku se pravi med drugim: »Poslanec Šustersič ni bil nikdar novoslovenskega mišljenja in eden njegovih najbolj premetenih manevrov je bil, da so se njegovi nasprotniki in tekmeči na tem opekli, docim je on ta ogenj porabil samo v to, da je pristavil k temu ognju svoj lonec.« Ob koncu svojega članka pravi »Neue Freie Presse«: »Mali parlamentarni Napoleon je pregnan na Elbo ali recimo raje: General si mora zopet oprti usnjati pas navadnega narednika.« A pred nedavnim časom je bil gospod dr. Šustersič njegova svetlost — vojvoda kranjski. Tako se nemajajo časi: semtertja se postane tudi iz presvetlega vojvode navaden narednik...

Najnovejša nemška bojkotna organizacija. Združeni »Volksrat« kranjski, štajerski, koroški in primorski snujejo svojo posebno zvezo za promet tujcev v teh deželah ter mislijo sečasoma tudi pritegniti Istro, otoke in Dalmacijo. Pravijo, da je ta organizacija potrebna, ker se tuji, ki hodijo v te dežele, večinoma Nemci in ker sta v teh deželah investiranja nemški kapital in nemška kultura... Cela stvar ima očitno značaj bojkotne organizacije naperjene v prvi vrsti proti slovenskim hotelirjem in gostilničarjem. To hotelirje tudi naznanilo, da se imenik članov te organizacije ne priobči. Ta organizacija bo v zvezi z neko Reiskanzlei v Berlinu, torej nekaka pruska ekspozitura v naših krajih. Obeni zbor bo sklical kranjski »Volksrat« kadar bo priglasi do volj članov. Če pomislimo, da je kranjska dež. zveza za promet s tuji dvojezična in da stori Nemcem kar le more storiti, potem je očitno, kakšne namene ima ta pruska ekspozitura, ki bo seveda skušala za svoje »delo« doseči še državno subvencijo.

Poljski minister — germanizator. »Riechi« Novi List, glasilo hrvaškega poslanca Supila, beleži našo vest, da je železniški minister dr. Glombinski dal nakazati kuratoriju za pospeševanje nemškega šolstva na Kranjskem 500 K podpore šulferajnski šoli v Spodnji Šiški, a 1500 K podpore šulferajnski šoli na Jesenih, ter pripominja na to: »Izročamo dogodek javnosti, kakršen je, ali ga ne smatramo niti za neverjetnega, niti za nemogočega, nasprotno, za zelo verjeten in prav lahko mogoč. Politika Poljakov v Avstriji je krenila v vsakem oziru na tako pot, da mora imeti za posledico takšne podpore ti isti propagandi, ki jo vzdržuje sistem. Poljaki so vstopili v Bienenrothov ministristvo št. 3, dasi je on izjavil, da ostane kurz notranje politike takšen, kakršen je bil dosedaj. Poljska ekskluzivistična politika prenaša podporo vladajočega sistema z najbolj protislovenskimi tendencami, zato bi se ne bilo čuditi, da bi se bila namišljena slovenska galantnost nasproti protivniku, s katero se pokriva protislovenska dela, izpozabila tako daleč, da bi votirala podpore onim društvom in organizacijam, ki delujejo na to, da uničijo kako drugo plemo slovensko... Poljakom sicer res niso nevarne slovenske šole, toda neprijetno so jim maloruske zahteve in maloruske šole. Da pa imajo svobod-

ne roke proti temu slovenskemu plemenu, se poslužujejo sistema in podpirajo nemško propagando med Slovence. Kaj briga to Glombinskega, ako se tu na jugu raznarodi kako slovensko dete! Kdo bi se brigal za take »malenkosti« v veliki politiki, ki skrbi samo za gradnjo bojnih ladij, za ohranitev trojne zveze in za podpiranje grofa Aehrenthala... Toda prav nihče drugi kakor Poljaki imajo toliko sličnih izglede v svojem lastnem narodu, da bi morali biti pač nekoliko obzirnejši nasproti drugim slovenskim narodom. Naj bi se spominjali, kako se godi njihovim bratom v Poznanju, kako tamkaj preganjajo poljski jezik v šolah, kako ne smejo imeti niti javnih shodov v svojem jeziku, kako se jim neprestano grozi z nasilno prodajo njihovih rodne grude... Na Poznanjskem so evro Poljaki postali na rodni svojih tleh tuji, a Nemci si tam že prisvajajo pravico, da jim prodajo zeniljo pod nogami in krov nad glavo. A tu v Avstriji nudijo Poljaki pomoč prav takim germanizatorskim stremljenjem proti svojim slovenskim bratom! Poljaki, vi sluge narodov... Tem umestnim in upravičenim besedam poslanca Supila nimamo ničesar dostaviti.

Klerikalci in obrtniki. Deželna zveza gostilničarskih zadrug je prosila pri deželnem odboru, da se ne podere kleti, ki si jo je nanovo sezidal gostilničar Alojzij Kobal v Idrji, ker bi to značilo gmotno uničenje dotičnega obrtnika. Vseled to opravičene prošnje je deželni odbor nastopil sovražno proti zvezi gostilničarskih zadrug ter sklenil odrediti tej zadrugi vsako nadaljnjo podporo iz deželnih sredstev. Obenem je deželni odbor slovesno izjavil, da je zveza prekoračila svoj delokrog. In s čim? Mar zato, ker je nastopila za svojega člana, kateremu se hoče storiti nečvena krivica in mu brez najmanjše stvarne potrebe napraviti ogromno škodo do 6000 K. Kdo pa naj čuva preganjanega obrtnika, ako ne njegova stanovska organizacija, ki je v tem slučaju deželna zveza gostilničarskih zadrug. Sveta dolžnost zveze je bila zavzeti se za obrtnika, kateremu se hoče zgolj iz nizkotnih strankarskih nagibov uničiti težko pridobljeno imetje. In izpolnjuje to svojo prvo in najvišjo dolžnost naj je gostilničarska zveza prekoračila svoj delokrog! To morejo trditi samo taki prijatelji slovenskega obrtnika, kakor so kranjski klerikalci. Obrtniki naj bi po mnenju teh prenapetih ljudi ne imeli nikjer nobene zaslombe, na njegovem imetju naj bi nadutli klerikalni mogotci delali svoje politične eksperimente. In to brezmejno nasilje naj bi obrtniki mirno prenašali in njihove stanovske organizacije naj bi k vsemu temu molčale in niti ponižne prošnje smeje staviti. Prepričani smo, da se bo o tem najnovejšem pojavu klerikalne ljubezni do »uboga« obrtnika govorilo na merodajnih mestih in tam na podlagi uradnih podatkov razkrilo vso klerikalno brezmejno hudobnost v tej zadevi. Za danes pravimo le, lahko je vsega sitim klerikalnim mogotcem z ogromnimi dohodki preganjati malega obrtnika, ki si v potu svojega obraza služi svoj težak kruh. Obrtniki pa si bodo te svoje prijatelje boljše ogledali in po tem uravnali svoje postopanje. Vsaka krivica se mašuje.

Izdatki »dobrodelnega« društva »Südmark« za politične namene. »Slovenski Narod« je pred nekaj dnevi prihl, da je »Südmark« porabila velike vsote za ljudsko štetje na mejah ter po raznih mestih in trgih na Spodnjem Štajerskem in da je celo v oficijalnih izkazih o društvenih izdatkih navedenih 300 K za ljudsko štetje. »Slovenski Narod« je nadalje zabeležil, da se »Südmark« vedno izdaja za »dobrodelno društvo« in da se ji je vsled tega tudi posrečilo izposlovati, da ji je finančno ministristvo dovolilo davka prosto loterijo. Če je vlada razpustila »Slovensko katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem«, češ, da je s tem, ker se je brigalo za ljudsko štetje, prekoračilo svoj delokrog, potem bi morala vlada takoj razpustiti tudi »dobrodelno« društvo »Südmark«, ki je po lastnem priznaju porabila, dasi je nepolitična organizacija, 300 K za politične namene — za ljudsko štetje. Gospodje, ki sede v načelstvu »Südmark«, so spoznali, da so se zarekli in zagovorili in da jim vsled tega grozi nevarnost, da bi bilo njihovo društvo, ako bi se proti vsem enako izvajali zakoni, razpuščeno. Zato priobčujejo v današnjih graških listih to-le izjavo: »Südmark. Wir werden von der Hauptleitung des Vereines Südmark um die Veröffentlichung folgender Zeilen ersucht: Bei der Vervielfältigung der vorwöchigen Liste über erfolgte Zuwendungen des Vereines, unterließ ein Versehen. Es soll statt »für Volkszählungsauslagen« richtig heißen »für Volksbüchereiausgaben« 300 Kronen.« — Da je to samo neumen izgovor, s katerim se skušajo Südmarkovci izogniti preteči razpu-

stitvi njihove organizacije, pač ni treba naglašati. Izgovor je tako neroden, da ni potreba imeti posebno bistre glave, da se ga lahko pravilno takaira. Radovedni smo, če bo ta »pomota« vladi zadostovala, da ne bo v smislu zakona postopala proti »Südmarku«. Sicer pa opozarjamo na ta slučaj slovenske poslanca.

Napredno politično in gospodarsko društvo za poljski okraj naznanja svojim članom in somišljenikom, da je volilski imenik za občinske volitve razpoložen volilecem na vpogled v gostilni pri »Konjlihu«, oziroma v trgovini v isti hiši, Poljska cesta št. 26. — Somišljeniki, prepričajte se vsi, če ste v imeniku pravilno vpisani!

Politično in izobraževalno društvo za vodmatski okraj naznanja svojim somišljenikom in volilecem tega okraja, da je imenik za bodoče občinske volitve razpoložen na vpogled v društvenih prostorih, Jenkova ulica 7.

Afera Praprotnik - Kleindienst. »Slovenec« še vedno ni »vsestransko pojasnjena«. Na naše točno pojasnilo je prinesel kaj klavarno pojasnilo, v katerem je značilno dvoje: da je pustil dr. Plečnika popolnoma na cedilu in popolnoma prezrl, da je bil Kleindienst obsojen. V ostalem je pa reklama tendenca tiste »Slovenec« notice prozorna, kakor steklo. Sapienti sat!

Večno zveličanje za — 4 vin. Neka Marjana prodaja po Ljubljani, posebno na trgu »Nove molitvice za odpustke« po 4 vin. Tiskovina nosi klavzulo: »Z dovoljenjem preč. kn. šk. ordinarijata (kateraga?) z dne 1. oktobra 1910, št. 4203.« — a nikjer ni povedano kdo je tiskal in založil. Ba je dela babnica kupuje za očete »flec-kajnarje«. V teh molitvicah je nagromadenih toliko budalosti, da bi proti taki umazani kupčiji nastopil Martin Luter, ako bi še živel. Cloveku ni treba drugega, kakor pol ure zdihovali in hinavsko zaobrati oči pa ima za celo dolgo grešno življenje toliko popolnih odpustkov, da lahko zveliča poleg sebe celo žlahto in še armado duš v vicah. Ta monstrum je v uredništvu na vpogled posebno polieji, ako se hoče seznaniti z darežljivo prodajalko ter se udeležiti njenih popolnih odpustkov.

Nova trgovina. V hiši gosp. Olupa na Starem trgu otvorita začetkom marca gg. Jesih & Windischer novo manufakturno trgovino. Ta trgovina bo nameščena v prostori bivšega bazarja. Samo ob sebi se razume, da se ti prostori moderno preurede in primerno prezidajo. Tozadevna dela so že v polnem tiru. V okras ulice, postavi se popolnoma novi, okusno opremljen portal. Novo podjetje v naprej tople priporočamo.

Tatvine. V Večah se je splazil neznan tat v papirnico in ukradel stavbni družbi Albin Bruss & Co. tri jermene. Med. 20. in 28. januarjem so ukradli neznan tatovi stavbnemu vodji Karlu Radrižiju na postaji Dobrava 20 smrekovih čokov in 15 dil. — V noči na 3. februarja je odnesel neznan tat gostilničarki Ani Preskvarjevi v Spodnji Šiški iz kurinika pet črnih piščancev z belimi lisami na vratovih.

Odkodnine pravnih praktikanov pri sodiščih. Dosedaj ni dobil nihče nobene odkodnine za to, če je sedel pri razpravah, ali sicer pri uradovanju čez uradne ure. Tako so sedeli sodniki pri porotnih obravnava- vah časih do polnoči, ali pa tudi do 3. ali 4. zjutraj, ne da bi dobili za to kako posebno odkodnino, marveč bi bila justična uprava najraje videla, da bi bili ti gospodje drugi dan že zopet ob osmih zjutraj v pisarni.

Zdaj je odredilo justično ministristvo, da dobe tisti pravniški praktikanje, ki se niso posvetili sodniškemu poklicu, po 4 K za vsak dan, kadar so uradno preko uradnih ur zaposleni in imajo vsled tega gmotno škodo. Drugo ostane za enkrat vse pri starem. Pardon, ne vse. Odkodnino za vožnje na komisije je znižalo ministristvo pri vsakem kilometru za leto 1911 za okroglih 5 vinarjev, kar je povsem umevno, ker je vse mnogo dražje in seveda tudi vzniki.

Nesreča na sankalšču v Kandiji pri Novem mestu. V nedeljo dne 5. februarja se je kmalu popoldne zbralo na klanec od mosta do Grma mnogo sankalčev. Še več pa je bilo gledalcev. Bila je to pestra, skoraj da velikomestna alika ter je vladala živahna zabava. Toda bilo je preveč ljudi in naenkrat trčijo sani, ki so hitreje drčale v predne sani, s katerih odleti nek tukajšnji davčni uradnik v velikem loku na trdo cesto. Prenesli so ga v Ropasovo vilo. Kmalu nato so podrlje sani na tla dva dečka, katerih eden si je precej pretresel možgane. Potem ni bilo nekaj časa nobene nesreče. Okoli pol 5. ure pa zaneso sani, na katerih je sedelo pet oseh, v nek brzovjavni drog s tako silo in tako nesrečno, da si je zlomil neki zasebni uradnik, ki je sedel spredaj, eno nogo v stegnu. Naložili so ga na njegove sani in ga odpeljali v bolnišnico usmiljenih bratov, v Kandijo,

kjer so mu takoj uravnali nogo in mu jo djali v obvezo. Ta nesreča je tako vplivala na sankalče in gledalce, da se je mahoma docela izpraznil prostor. Sreča je bila, da je bil gosp. dr. Strašek blizu, ki je preje pregledal vse tri, v Ropasovi vili ležeče poneselece in tudi pri zadnjem odredil vse potrebno. Posebne nevarnosti ni pri nobenem. Vsako veselje zahteva, žal, svoje žrtve.

Tekmovalno sankanje v Bohinjski Bistrici. Vodstvo dirke naznanja, da je povelništvo c. in kr. pešpolka št. 47 blagohotno odstopilo 2 vojaške telefonične zveze in bo na dan tekme zvezan start telefonično s ciljem. Službo pri telefonu preskrbi vojaštvo samo. Glede sank se naznanja dirkačem, da so dovoljene za vse točke eno ali dvosedesne sanke, katerih krivine niso širše kakor 45 cm in ki nimajo nikakih mehaničnih priprav za zaviranje. Apeliramo torej še enkrat na slovenske športne kroge, da tekmujejo pri tej zanimivi dirki.

Na meščanski šoli v Postojni se je vršil dne 5. februarja t. l. roditeljski sestanek, pri katerem je predaval ravnatelj g. J. Brinar o »vprašanju« »Katero ugodnosti za praktično življenje daje meščanska šola?« — Primerjajoč učni načrt nižjih razredov srednjih šol z učnim načrtom meščanske šole, je dokazoval predavatelj, da daje meščanska šola za praktično življenje potrebno znanje, ki je povsem zaključeno in za uporabo zaokroženo. Osobito obrtni in trgovski stan dobivata v meščanski šoli vse vrednosti, ki se v današnjih časih zahtevajo od rokodelca in trgovca. Absolventom meščanske šole pa je odprta pot tudi v razne višje strokovne obrtne in trgovske šole. Govornik je tudi poudarjal, kolike vzgojne vrednosti je dejstvo, ako ostanejo sinovi do 14. ali 15. leta svoje starosti v domači hiši, kjer ni tolike nevarnosti, da zaidejo na napačna pota. Ker se zadnji čas splošno opazuje, kako rapidno narašča število učencev na srednjih šolah, bi bilo pač najresneje premišljovati, ali bi ne kazalo gimnazij in realk razbremeniti z meščanskimi šolami, ki bi vrhutega še skrbele za naraščaj inteligentnega srednjega stann, ki je za vsak narod največjega socialnega pomena. — Za tem aktualnim predavanjem se je navzočim roditeljem s skiptičskimi slikami razkazovalo, kako se prireajo iz raznih sirovin človeška oblačila. Posebno poučno so bile slike o pridobivanju tkaninskih vlaken iz bombaževca, lanu, konoplje, jute, banane, kokosove palme ter o prirejanju tkanin iz volne raznih nasmin ovac, koz. velblodov in svilnega prela. — Z razgovorom o napredku in vedenju posameznih učencev se je zaključil roditeljski sestanek.

Pogreša se od dne 19. t. m. 52letni oženjeni kočar Valentin Martinjak iz Šmartna pri Kranju, kateri se dosedaj še ni povrnil. Martinjak je srednje postave, plešast in ima levo oko rdečkasto. Odšel je v črni, ponošeni obleki in je imel tudi tak klobuk.

Os zlomila se je danes zjutraj na Dolenjski cesti pri cestno-električnem vozu, vsled česar je imel ves promet precejšnje zamude. Voz so s pomočjo drugega potem spravili v remizo.

Narodna obramba.

Obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda se je priglasil za en kamen in plačal 200 K občinski zastop v Nabrežini (št. 877). — Do 1000 manjka še 123 kamnov!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani priporoča Slovincem rabo družbenega blaga, ki se prodaja pri raznih trgovcih v njen prid. Kdor rabi družbeno blago, vračuje naši družbi znatnih vsot brez vsake gmotne škode. Slovinci in Slovence! Kupujte torej družbeno blago!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško Belo ima dne 19. februarja ob 10. popoldne v gostilni pri »Jelenu« na Savi občni zbor. Vsi prijatelji slovenske dece se vljudno vabijo.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Ilirsko Bistrico - Trnovo je imela v nedeljo svoj letni občni zbor v hotelu Tomšič. Tako žalostnega zborovanja pač še ni bilo odkar obstaja tukajšnja podružnica. Od 61 članic, udeležilo se je občnega zbora le 7 dam in sicer gospe: Rosi Tomšič, Ljovka Hodnikova, Znidaršič Ema, Tofant Aliče, Jenko Fanica, Ličan Pavlina in gospica Bibijana Bizail. Čemu neki navajam imena? Zato, da lahko vsakdo razvidi, kako je pri nas. Prva leta je bila tukajšnja podružnica vzgled drugim, — a danes —? In vendar ima Bistrica kot Trnovo dovolj zavednih, premožnih gospi, ki bi vsaka po svoji moči pripomoči morala, da se podružnica čim dalje bolj širi in razvija. Narod, ki nima narodnega ženstva — je mrtev narod! Nemško kot italijansko ženstvo tekmuje med seboj, kako bi nas popred uničilo, pa saj ni čuda, posna našo, naravnost kaznivo narodno mladost. Naj se to vrtnice ni-

kar ne tolmadžijo napačno — pisane so z najboljšim namenom!

Društvena naznanila.

Krasna koncertna produkcija je na programu VII. družabnega večera »Narodne čitalnice« v Ljubljani dne 11. februarja. Poleg ženskega terceta »Rožmarin«, bomo čuli namreč altovske solo - točke in gospe pl. Foedrantsperg v večjih samospevih s spremljevanjem klavirja. Ni potreba omenjati, da se vsled tega obljublja velik poset s strani p. n. dam in gospodov. Po koncertu se aranžira, kakor navadno, animiran ples.

Sestanek članov akad. fer. društva »Sava« v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 13. februarja; točno ob pol 10. zvečer v restavraciji »Narodnega doma«. Ker je na dnevnem redu važen pogovor glede nastopa društva ob 35letnici akad. tehn. društva »Triglav« in nekaj nujnih upravnih stvari, se prosijo vsi gg. starejšine in redni člani za zanesljiv poset sestanka.

Triglavanski ples. Iz Štajerske in Goriške nam prihajajo navdušeni pozdravi in prijave k slavnosti, ki bo glede izvenljubljanskega obiska najčastnejše obiskana. Tudi iz kranjskih mest in trgov se obljublja lep in številan poset. Da Ljubljana za ostalo Slovensko ne sme zaostati je samoočelno umevno, saj je Ljubljana v prvi vrsti poklicana k udeležbi. Od mnogih strani se je sicer posebno v Ljubljani izrazila bojazan glede dragocenosti in kompoznosti toalet, kakor sploh ekskluzivnosti prireditve, zato pa moramo jasno poudarjati, da ni nikakor določena edino svilena plesna toaleta in frak, ampak se celo želi večerna ali družabna toaleta, kakor je v navadi za gledališče, koncert ali čitalniške plesne. Če kdo ni prejel vabila ali želi pojasnil, o kaki zadevi glede Triglavskih prireditev naj se izvoli obrniti tozadevno na g. Milka Nagliča, Ljubljana IV., Ilirska ulica 25.

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški so darovali: g. dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani, 50 K; g. Anton Pogačnik, župan v Sp. Šiški 20 K; gospa Rojina, posestnica v Sp. Šiški 10 K in g. Rojina, krojač in posestnik v Ljubljani 10 K. — Odbor izreka vsem najpriprernejše zahvalo in upa, upoštevač prevažni pomen tega društva, da bodo njim sledili še mnogi rodoljubi.

Telovadno društvo »Ribniški Sokol« priredi, dne 12. svečana 1911 zvečer ob 8. v Sokolovi dvorani »pri Cenetu«, pod naslovom: »Na severnem tečaju« svojo III. maskarado. Naslov sam nam pove, da bodo ta prireditve nekaj posebnega. Po Ribniški dolini gre govornica, da se te maskarade udeleži slavni Coock, ki je bil prvi baje na severnem tečaju. — Znani Peary nam je pa, ker se sam ne more udeležiti veselice, preskrbel imenitno godbo, ki jo je dobil med Eskimi. — Vabila so se že odpisala. Ako ga kateri mogoče pomotoma ni dobil, naj nam oprost, ter naj obenem to velja za povabilo. — Maske dobro došle!

Narodna čitalnica v Novem mestu priredi, kakor smo že poročali, predpustno veselico dne 11. t. m. v lastnih prostorih s tem sporedom: I. Orkestralne točke, II. a) H. Wolf: V samotni. Pesem za mezosopran. Poje ga dr. Hrašovčeva; b) Marschner: Trošpev iz opere: Hans Heiling. Pojo: ga dr. Hrašovčeva, gđc. Turkova in g. dr. Strašek. III. »Umor na ljubljanski cesti«. Burka v enem dejanju. IV. Ples. Pri plesu svira godba meščanske garde. Začetek točno ob 8. zvečer. Ker se je čitalnični odbor vsestransko potrudil, se sme upati, da bo veselica kar najsijsjineje uspeša.

»Sokole« v Radečah pri Zidanem mostu priredi 11. t. m. veliko maskarado »V trdnjavi Port Artura«. Če kdo po pomoti ni dobil vabila, naj to blagovoljno oprost; vabilo dobi pri odboru.

C. kr. poštni uslužbenec v Št. Petru na Krasu priredi 12. svečana v »Narodni gostilni« veselico in korist revnim vdovam poštinih uslužbencev.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. Prvi izredni občni zbor bo dne 11. februarja ob 8. zvečer v društvenih prostorih z običajnim sporedom.

Razgled po slovenskem svetu.

Poljedelska fakulteta v Sofiji. Na bolgarskem vsenčističju v Sofiji se v kratkem osnuje poljedelska fakulteta. Akademski senat je izvolil poseben pododsek, ki je prevzel nalogo, da preskrbi sposobne docente za to fakulteto. Odešek je svoje naloge že izvršil in bo že te dni stavil akademskemu senatu svoje predloge glede imenovanja profesorjev na novi poljedelski fakulteti.

Vojna na Balkanu? Belgradsko »Novo Vreme« priobči pod naslovom: »Na pragu resnih dogodkov« razgovor s nekim uglednim

srbskim generalom o položaju na Balkanu. Dotični general se je o položaju med drugim izrazil tako - le: »Eno je očitno, da bo spomlad prinesla velike zapletaje v neposredni naši bližini. Po točnih informacijah, ki smo jih dobili, bo Črna gora spomlad vdrla v Turčijo ter zasedla Plav, Gusinje in beranski okraj, avstro - ogrska bo takisto prekoračila turško mejo ter znova okupirala Sandžak. Istočasno bodo Bolgari udarili na Makedonijo. V tem položaju seveda tudi srbska vojska ne bo mogla mirovati... Vojna je neizogibna, in sicer jo bo izzvala Nemčija preko Avstro - Ogrske, zakaj vojna je Nemčiji potrebna...«

— Za ljudsko šolstvo na Ruskem. Ruska gosudarstvena duma je te dni razpravljala o uvedbi splošne šolske obveznosti. Po daljši, zelo živahni debati se je sklenilo, da se sprejme v letošnji proračun postavka v znesku 10 milijonov rubljev za ljudsko šolstvo. Dotični zakonski načrt je bil izročen posebnemu odseku, ki ima v najkrajšem času o njem poročati v gosudarstveni dumi.

— Koncert Slavjanske pred bolgarskim carjem. Te dni se je mudila v Sofiji M. Slavjanska s svojim pevskim zborom. Car Ferdinand jo je povabil, naj priredi s svojim zborom koncert v dvoru. Koncert se je vršil predvčeršnjim. Prisostvovala mu je vsa carska rodbina in razni najodličnejši državni dostojanstveniki. Med drugimi so bili navzoči tudi voditelji narodne stranke Ivan Gešev, T. Teodorov in predsednik lanskega slovanskega kongresa v Sofiji vseučiliški profesor S. S. Bobčev. Car Ferdinand je pri koncertu izdal odlikoval Ivana Geševa, ki je, kakor znano, določen za bodočega ministrskega predsednika.

— Plače predsedništva srbske skupščine. Srbska narodna skupščina razpravlja sedaj o novem poslovniku. Po tem novem poslovniku bo imel predsednik narodne skupščine 6000 dinarjev letne plače, podpredsedniki pa po 4000 dinarjev.

— Kanal med Savo in Obrenovcem. Občina Obrenovac v Srbiji je sklenila, da zgradi na svoje stroške vodni kanal med Savo in Obrenovcem. Ta zgradba bo stala pol milijona dinarjev.

— Državni podtajniki na Bolgarskem. Kakor smo že poročali, bo na Bolgarskem v kratkem sklicano veliko narodno sbranje, ki bo imelo nalogo časa in razmeram primerno spremeniti bolgarsko ustavo. Po tej novi ustavi se nameravajo ustanoviti mesta državnih podtajnikov, ki bodo pomočniki in namestniki ministrov za slučaj njihove odsotnosti iz Sofije. Državni podtajniki bodo vzeti iz vrst poslancev.

— Strokovno šolstvo na Ruskem. Po naročilu gosudarstvene dume je naučno ministrstvo predložilo izkaz vseh v Rusiji nahajajočih se nižjih in srednjih strokovnih šol (profesionalnih učebnih zavedenij). Srednjih šol je 335, nižjih 2661, z 148.370, oziroma 62.426 učenci, torej skupno 213.860 učencev. Največ učencev je na obrtnih šolah, 90.328, na trgovskih 67.474, na poljedelskih 14.351, na tehniških 13.092, na umetno - obrtnih 5813, na muzikalnih 4944, na umetniških in grafičnih 4112, na tehniško - železniških 3761, na ladjedelskih (morehodnih) 2380, na montaniških 716, na gozdarskih 528, na zemljemernih 203, na raznih drugih specialnih šolah 1511. Vrednost učil in strojev na vseh teh šolah znaša 6 milijonov rubljev. Vsakoletni stroški za vzdrževanje pa 23 milijonov rubljev. Ker so šole podrejene raznim ministrstvom, je gosudarstvena duma izrazila mnenje, da naj bi vse spadale pod naučno ministrstvo.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska februarjska zvezka: 1. Oton Zupančič: Konec igre. 2. Vojeslav Molč: Sotto voce. 3. E. Verhaeren: Drevosa. Preložil Vojeslav Molč. 4. Rad. Peterlin - Petruska: Čudna nevesta. 5. Rado Murnik: Hči grofa Blagaja. (Dalje prihodnjič.) 6. R. Jakopič: Epilog k jubilejni umetniški razstavi. 7. Pastuškin: Križev pot Petra Kupljenika. (Dalje prihodnjič.) 8. Anton Debeljak: V zimskem jutru. 9. Dr. K. Strekelj: O nekaterih pobijanih pravilih slovenske pisave. 10. Janko Glaser: Pred tovarno. 11. Marica: Z naših poljan. 1. Čez noč. 12. Književna poročila. Dr. Vinko Zupan: Zeyer Julij, Jan Marija Plojhar. — Dr. K. Strekelj: Ivan Grafenauer. Iz Kasteljeve zapuščine. (Konec.) — S - r: Časopis za zgodovino in narodopisje. 13. Razni zapiski. Dr. J. S.: Igo Kaš. — Dr. J. S.: Prof. Jos. Apil. — J. A. Glonar: Ljubzen in zakon pri Slovanih. — Ivan Kostial: Laška knjiga o Slovencih. — Jos. Wester: Najnovejša slovenska beseda.

Vse tu naznane knjige se dobivajo v »Narodni knjižarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Vsem volilcem in volilkam šentjakobskega okraja!

»Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« ima razgrnjene volilne imenike za prihodnje občinske volitve v Ljubljani v četrtek, dne 9. februarja v gostilni Srakar - Babič na Dolenjski cesti; v petek, dne 10. februarja v gostilni Češnovar na Dolenjski cesti; v soboto, dne 11. februarja v gostilni pri »Sodčku« v Hrenovi ulici; v nedeljo, dne 12. februarja v gostilni pri Zupanu na Sv. Jakoba trgu. V četrtek in petek so razgrnjeni od 5. popoldne do 8. zvečer, v soboto od 5. popoldne do 10. zvečer, v nedeljo pa od 10. popoldne do 8. zvečer. — Ker so volilni imeniki skrajno pomankljivi, se gg. volilec in volilke v svojo in strankino korist pozivajo, da se pridejo preprčati, če so vpisani v volilnem imeniku, ali kako so vpisani, ali če sploh niso vpisani!

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Obdolžen tatvine. Nedavno je stal pred tukajšnjim okrajnim sodiščem Janez Stružnik, obtožen, da je obdolžil Jakoba Mojškerca tatvine. Ker je Stružnik hotel nastopiti dokaz resnice, se je razprava preložila. Dne 6. t. m. se je vršilo nadaljevanje. Priča Andrej Peterca pravi, da je Mojškerca kradel golobe in kure, to pa mu je rekel radi tega, ker mu je Stružnik dal za to denar, da se je takrat zlagal in Mojškerca neutemeljeno sumil tatvine. Seveda se je Stružniku na ta način dokaz resnice ponesrečil. Obsojen je bil na 10 K globe.

Tatvina. Nedavno so zapazili uslužbenci Južne železnice na skladišču neko žensko, ki se je sumljivo vedla. Stopivši bližje, so zapazili, da krade premog. Naložila si ga je bila baš 10 kg in ga hotela odnesti, ko so jo zasačili. Tatvica M. T. pravi, da jo je do tega privedlo pomanjkanje. Obsojena je bila na 12 ur zapora.

Konj brez gospodarja. Dne 18. januarja t. l. je kimal počasi po Karlovi cesti konj z vozom, naloženim s premogom. Ker je bil konj brez voznika, je bila nevarnost, da se kaj zgodi, ker je ravno nasproti prihajal električni voz. Konj je bil last Franceta Kramarja, trgovca s premogom, in se je vsled te malomarnosti moral Kramar zagovarjati dne 6. t. m. pred sodiščem. Kramar pravi, da ni on takrat vozil, temveč njegov hlapec. Stražnik Anton Kimovec pa trdi, da je videl, ko je šel gospodar lahkomislno precej daleč za vozom, konja pa prepustil samemu sebi. Zaslusal pa se bo še Kramarjev hlapec in vsled tega se razprava preloži na nedoločen čas.

Radi diake v jaju pred sodiščem. Pred kratkim so videli orožniki okoli letati brez torbe psa, ki je bil last posestnika sina Alojzija Feudeta. Seveda so stvar hitro naznanili sodniji, posebno še ker mu je Feude rekel, da pes ni njegov. Pred sodnijo pa se je izkazalo, da je orožnik neopravičeno naznanil Feudeta, ker takrat namreč ni bilo pasjega kontumaca. Feude je bil oproščen.

Nepoštenost. Nedavno je prenočevala pri postrežnici Mariji Apnenec neka brezposelna služkinja in ko je odšla, je dala Apnenčevi shraniti dve obleki. Apnenec pa je obleki koj zastavila, pravi, da je imela takrat več plačilnih nalogov, da pa ni imela denarja in si je na ta način pomagala. Hotela je pa takoj, ko dobi denar, obleko rešiti. Apnenec, ki je bila radi enakih deliktov že petkrat predkaznovana, je bila obsojena na en teden zapora.

Lovski tat. Nedavno se je v lovišču barona Lazarinja odigrala prava gonja na ranjeno lisico. Anton Jančar je namreč pobil lisico, kakor trdi obtožba. Ranjena lisica se je zavlekla v grmovje ob cesti. Mimo je prišla neka Marija Fink, ki jo je hotela pobasati v cekar. Ali lisica se ni dala kar tako ujeti. Začela je puhati in grizti, da je bilo jo! Fink je naposled pred lisico zbežala. Šele ko je prišel Jančar za lisico se mu je posrečilo jo do smrti pobiti. Nato jo je vzel in zakopal na svojem posestvu. Toda stvar se je vseeno zvedela, ker je Fink dejanje potrdila. Lovski čuvaj Frane Planinšek zahteva 16 K odškodnine. Poizvedeti pa se mora še, če je bil Jančar opravičen lisico ubiti, ker trdi, da je sam lovec. V to svrhu se obravnava preloži.

Osumljena tatvine. Nedavno je tožila neka Alojzija Ozimek hlapca Jazbinska in Janežiča, da sta jo obdolžila tatvine. Ker pa so pričje izpovedale, da oba hlapca nista nikdar govorila o tem, da bi bila Ozimek kradla, sta bila oproščena. Ozimek je po razpravi obdolžila obe priči Umek

in Piro, da sta pri razpravi po krivem pričali. Vsled tega sta Unuk in Piro tožili. Ozimek je hotela nastopiti dokaz resnice, ki pa se ji je ponesrečil. Vsled tega je bila obsojena na 3 dni zapora. Stvar pa še ni rešena s tem, ker prideta prihodnjim na vrsto še Piro in Unuk, ki sta po razpravi padli po Ozimek, jo do dobra ozmerjali in prepetli. Ta razprava se bo vršila prihodnje dni.

Fanatična ženska. Dne 12. t. m. je Janez Mihelič v Smartnem ob Savi nasipal pot, da ne bi drslo. Pri tem delu pa so ga ovirali ondi se igrajoči otroci in mu nagajali. Nepripravil je Mihelič seveda slednjič zapodil. To pa ni bilo všeč Mariji Naftinger, ki je nahrulila Miheliča z besedami: »Tak liberalci in prašile ne bo otrok podil.« Pozneje pa je bila še toliko predrzna, da se ga je dejansko lotila in mu zbila klobuk z glave. Zanimivo na celi stvari je še to, da se je hotel Mihelič poravnati, če bi Naftinger dejanje obžalovala in plačala stroške. Ta pa je poravnavo odklonila in izjavila, da se ne čuti krivo, dasiravne je skoro vso obtožbo potrdila kot resnično. Babnica je bila obsojena na 3 dni zapora.

Somišljenikom

narodno-napredne stranke!

V petek, dne 3. t. m. so bili razpoloženi volilni imeniki za bodoče občinske volitve v mestni svet. Z razpoloženjem imenikov se začne tudi takoj reklamacijska doba. Somišljenike prosimo, da si gredo pogledat imenike, da se prepričajo, če niso sami ali pa mogoče kak drug naš pristaša izpuščen iz volilne liste, da se jih takoj reklama.

Vsa pojasnila glede reklamacije daje tajništvo narodno - napredne stranke, ki uraduje vsak dan od 9. do 12. popoldne in od 3. do 5. popoldne v Wolfovi ulici št. 10, I. nadstropje.

Centralni volilni odbor pa je strankam na razpolago vsak dan od pol 8. do pol 9. zvečer in daje vsa pojasnila, ki se tičejo bodočih volitev in vodi vso reklamacijo.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Razne stvari.

* Carskoje Selo zgorelo. Postaja Carskoje Selo in carski paviljon sta večeraj do tal pogorela.

* Od leva raztrgan. Kakor se poroča iz Mombasse v Afriki, je umrl brat angleškega zunanjega ministra, lord George Grey, za ranami, ki mu jih je prizadejal obstreljen lev. Približal se je namreč na svojem konju gruči levov in ustrelil med nje. Obstreljeni lev pa je skočil na konja, ga podrl in se zagnal nato na bežečega lorda. Ko so prihiteli njegovi spremljevalci, ga je lev ravno držal med zobmi in ga tresel. Le s težkočo so ga takrat rešili, sedaj pa je umrl za poškodbami v bolnišnici.

* Brezvestno ravnanje z vojniki. Hudo bi bilo, če bi se zgodilo kaj takega v vojnem času in graje vredno bi bilo celo v času največje nevarnosti, vendar pa bi se dalo opravičiti, kar se je zgodilo v Inomostu. V mirovnem času pa vojaštvo za nič in zopet za nič tako mučiti je neopravičljivo in zločinsko. 12. stotnija 1. polka tirolskih cesarskih lovec je bila z oddelkom s strojno puško na vaji. Po enem poročilu so zmrznile 10 vojakom noge, po drugem jih leži 23 z zmrzlimi nogami v garnizijski bolnišnici. Več vojakom so morali noge odrezati. »Volkszeitung« poroča, da je nek nadporočnik ugovarjal tej vaji, da pa so morali vendar skivati te stotnije iz Götzensa čez 2000 m visoki Seejochl v Fulpmes. V nedeljo ob 1. ponoči so se napravili na pot, že med potjo v Götzens se je pokazala pri več vojakih utrujenost in so se nekateri pogrezali v sneg čez koleina. Ko je prišel oddelk na prelaz, je imelo že 10 vojakov popolnoma zmrzle noge. Prenešti so jih morali v Strubai in od tam v Inomost. Po poročilu »Innsbrucker Nachrichten« je zbolelo 22 vojakov, med temi 9 zelo resno. Enemu izmed lovec bodo morali odrezati najbrže celo obe nogi, potem pa hajd z lajno po svetu. Res dulce et decorum est pro patria mori! Ko bi se bilo to zgodilo v vojnem času, bi bilo žalostno in kaj bi koristila taka četa domovini, izmučena do skrajnosti in z zmrzlimi udni? Neopravičljivo bi bilo tako ravnanje v vojnem času, zločin pa je v mirov-

nem času. — Lovcu Enschneiderju so morali odrezati obe nogi, ker sta mu zmrznili. Enschneider je hotel v par dneh prestopiti v civilno službo. Dvema drugima vojakoma se je stanje nekoliko izboljšalo.

* Kuga. Položaj na vzhodu Azije je več ali manj neizpremenjen. V Fudžahanu umre sedaj samo kakih 100 ljudi na dan, kar pa ni znak, da bi bila kuga oslabela, marveč je samo posledica tega, ker se je število prebivalcev že tako zelo skrčilo. — V Hunčulinu so ubili nekega japonskega vojaškega zdravnika. — V delavskem mestu v Vladivostoku so zdravniki odkrili grozne sanitarne nedostatke, tako da se je bati najhujšega, če se zanese kuga v Vladivostok. — Te dni se pada v Mandžurijo ruski vojaški oddelk pod poveljstvom treh ruskih zdravnikov. — Ruske barake, v katerih se nahajajo za kugo zboleli Kitajci, so obkrožene z močnim kordonom vojaštva z nabitimi puškami, ki imajo strogo povelje, streljati na vsakega, ki bi hotel zbežati. — V Pekingju se dogode vsak dan novi slučajji kuge. Najbrže zapade tudi glavno mesto grozni usodi mandžurskih mest. — Protikužni biro v Dalmnem zahteva od vlade za boj proti kugi 1.300.000 jenov. — Med reko Amur in mandžursko železnico je zbolelo od dne 26. oktobra t. l. do dne 4. januarja t. l. 12.005 Kitajcev in 44 Evropejcev. — V Ašihu umre za kugo na dan 300, v Mukdenju pa 40 oseb. — Avstrijski Lloyd razglašajo glede kuge v Egiptu sledeče: Ze od leta 1899. ima kuga v Egiptu zgolj epidemičen značaj in se pojavlja samo med domačimi plemeni. Za Evropejce ta kuga ni nevarna. Zadnji slučaj v Egiptu je bil dne 4. januarja t. l.

* Vseangleški nakupovalni teden. Pred kratkim je angleško narodno časopisje prišlo v Londonu kupovat v trgovine z namenom, da kupi samo angleško blago. Končno, po dolgem napornem potu je prišla domov in prinesla s seboj francoske tomate. Ta satira na angleške razmere ni ostala brez posledic. Liga angleških tovarnarjev se je oprijela te misli, apelirala na patriotizem vseh Angležev in spretno izdelala načrt. Od 27. marca naprej se vrši po celem Londonu »vseangleški nakupovalni teden«, ko bo občinstvo kupovalo samo angleško blago in bodo angleški trgovci ponujali, oziroma prodajali samo angleške izdelke. Angleško časopisje bo to akcijo, ki se obrača v prvi vrsti proti nemškimi in francoskim izdelkom, krepko podpiralo. Vse večje trgovine, bodo priredile razstave angleških izdelkov in v vseh izložbah bo razpostavljeno samo angleško blago na ogled. Blago tujega izvora se bo prodajalo samo na izrecno zahtevanje. Tudi trgovske zbornice so sklenile to akcijo podpirati. Vse trgovine, ki se bodo udeležile te akcije, dobe od lige angleških tovarnarjev znake, ki jih bodo razobesile v svojih izložbah in s tem opozorili kupce, da se prodaja v teh trgovinah izključno angleško blago.

Telefonska in drvojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Krošnjarski zakon.

Dunaj, 9. februarja. Danes se je vršila po izvajanjih generalnega pogovornika poslanca Pacherja v državnem zboru generalna debata o krošnjarskem zakonu. Po zaključni debati so bili vsi predlogi, da naj se vrne zakonski načrt obrtniškega odseku v zopetni pretres odklonjeni in zbornica je prešla v specialno debato.

Lokalne železnice.

Dunaj, 9. februarja. Danes dopoldne je imel železniški odsek sejo, ki se bo nadaljevala jutri ob 10. dopoldne in v kateri se razvije najbrže zelo ostra debata glede stališča vlade napram vprašanju lokalnih železnic. Vlada se namreč upira predložiti to predlogo glede na slaba finančna sredstva države. Poslanca Elenbogen in Maštalka pripravljata tozadevno dve resoluciji. Elenbogen pozivlja vlado v svoji resoluciji, da razvije svoj program o gradnji lokalnih železnic, resolucija poslanca Maštalka pa je mnogo ostrejša ter pozivlja vlado, da naj predloži takoj predlogo o lokalnih železnicah ter omogoči njih gradnjo brez oziroma na druga vprašanja in na finančne razmere. To pomeni, da se po resoluciji poslanca Maštalka ne sme napraviti nikak junktim med zakonom, tiščim se lokalnih železnic in proračunom.

Bančni odsek.

Dunaj, 9. februarja. Danes dopoldne je imel bančni odsek sejo, ki se je morala pa preložiti, ker odsek ni bil sklepen.

Zopet oživljena »Slovanska Enota«.

Dunaj, 9. februarja. Vsled dejstva, da se v vseh slovanskih krogih čuti potreba, da »Slovanska Enota« ne propade, ker je nadalje dr. Šuster-

šč epoznal napačnost svoje taktike in ker tudi Čehi uvidevajo potrebo močnejše slovanske parlamentarne organizacije, je nastal danes glede reorganizacije »Slovanske Enot« senzacionalen preobrat. Dopoldne je namreč konferiral predsednik enotnega »Češkega kluba« dr. Fiedler s predsednikom »Zvezde južnih Slovanov« glede preustrojitve »Slovanske Unije«. Doseglo se je popolno sporazumljenje tako glede programa, kakor zlasti glede končnih ciljev reorganizirane »Slovanske Enot«. Danes dopoldne bo predsednik enotnega »Češkega kluba« v isti stvari konferiral s predsedstvom klerikalnega »Slovanskega kluba«, oziroma z njegovim predsednikom dr. Šusterščim. Da se bo tudi v tej konferenci doseglo »porazumljenje, o tem ni dvomiti. Jutri v petek dopoldne se že vrši ustanovno zborovanje nove reorganizirane »Slovanske Enot«.

Odgovor naučnega ministra na interpelacije glede Krakova.

Dunaj, 9. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je naučni minister grof Stürgkh odgovarjal na razne poljske interpelacije, tičeče se dogodkov na krakovskem vseučilišču.

Razpad hrvaško-srbske koalicije?

Zagreb, 9. februarja. V krilu hrvaško-srbske koalicije je nastala težka kriza, ki grozi upropasti to politično organizacijo, v katero se je stavilo toliko nad. Poslanec Nikola Petrovič je izstopil iz hrvaško-srbske koalicije in iz srbske samostalne stranke. Takisto so se širile vesti, da je iz koalicije izstopil tudi dr. Dušan Popović. To vest pa dementujejo koalicijski listi. Danes se govori v saborskih hodnikih, da bodo izstopili iz koalicije še poslanci dr. Mazzura, dr. Rendić, dr. Turković, Šandor Popović in Rade Paunović ter osnovali svoj klub. To bi bilo začetek razsula v hrvaško-srbski koaliciji. Vse kaže na to, da so na Hrvaškem zopet nastopili časi, ko bo šla v evetje nadžaronska in mameluška pšenica.

Cesar v Budimpešti.

Budimpešta, 9. februarja. Cesar je dospel na sejour v Budimpešto in je sprejel danes dopoldne v posebni avdijenci grofa Khuena in Achrenthala. Delegacijski dimer se vrši v Budimpešti 25. in 27. t. m.

Nemški prestolonaslednik okrog sveta.

Petrograd, 9. februarja. »Novoje Vremja« poroča, da pride prihodnje leto nemška prestolonasledniška dvojica v Petrograd, odkoder nastopi potem svoje potovanje okrog sveta.

Cesar Viljem bolan.

Berolin, 9. februarja. Cesar Viljem se je prehladil in pojavile so se bolečine v vratu, vsled česar je moral cesar ležati v posteljo.

Ustavne izpremembe na Bolgarskem.

Berolin, 9. februarja. Iz Sofije prihaja vest, da namerava vlada predložiti prihodnjemu sbranju važne izpremembe glede ustave, da se namreč prestolonasledstvo določi kot dedno v saksonsko-koburški rodbini kralja Ferdinanda. Druga predloga zahteva, da se kreirajo poleg ministrov še mesta podtajnikov in da se doba mandatov zniža na 4 leta.

Borba med dijaki in redarji.

Pariz, 9. februarja. Juridično akademijo so zaključili radi dijaških nemirov. Zatvoritev je dijake silno razkačila. Snoci so dijaki priredili velike izgrede, pri katerih je posredovala policija z golimi sabljami. — Več dijakov je bilo ranjenih in aretiranih.

Požar na Porti.

London, 9. februarja. Iz Carigrada javljajo, da je sedaj uradno ugotovljeno, da požar na Porti ni nastal slučajno, marveč da so ga zanesili razni višji državni dostojanstveniki. Danes so aretirali v raznih ministrstvih 12 slug, ki so obdolženi, da so po nalogu gotovih oseb zanetili ogenj.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka. Ljubljanska kreditna banka naznaja, da je zopet direktno udeležena pri zadnji izdaji 4% avstrijske kronke rente in jo prodaja točno po dnevnem kurzu.

— Živinorejski in mlekarški tečaj na Grmu. Zaradi kuge na parkljih in v gobci, ki se je zanesla v naše kraje, se smeje tečaja udeležiti le živinorejci iz neokuženih krajev. To liko na občno znanje.

— Kletarski tečaj v Vipavi priredi kranjska kmetijska šola na Grmu dne 20. in 21. februarja t. l. Predavanja bodo združena s praktičnim razkazovanjem v zadržni kleti. Ker se dovoli pristop praktičnim demonstracijam le omejenemu številu udeležencev, se je treba do 14. t. m. zglašiti pri ravateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (Pošta Kandija - Kranjsko.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustocemšek.

Nobeno odvajalnih sredstev

ki se umetno izdelujejo ni, moglo izpodrinuti že 20 let klinično preizkušenih, čisto rastlinskih **Seledes krepčujočih „Sagrada Barber“** (odvajalnih pastil). Škatljice a 70 h in K 240. — »Heil. Geist«-Apotheke, Dunaj I, Operngasse 16. Odlikovano s c. kr. državno odliko.

Pazite na
BARBER
ime Barber!

Vododki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1911. sledeči promet:

I. Prejemki:

1.) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	1528 K 09 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1472 K 80 v	
b) Stajerska 438 „ 41 „	
c) Koroška „ „ „	
d) Pomurska 734 „ 53 „	
Skupaj	2645 K 01 v
3.) Razni prispevki	4904 K 37 v
Skupaj	9017 K 37 v
b) Izredni prejemki:	
4. Prispevki za obramb. sklad.	1911 K 76 v
vsota vseh prejemkov	10989 K 23 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
plače, remune-	
racije učitelj-	
skemu osebju,	
razniravnitid.	9752 K 24 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na	
glavnico, ozi-	
robrambni sklad	1869 „ 76 „
Skupaj	11622 K — v
torej primanjkljaja	632 K 77 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1911.

Slovinci in Slovenke!

Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. februarja: Filip Škerjanc, posestnikov sin, 5 let, Zeljarska ulica 11. — Marija Janež, mesarica, 57 let, Ambrožev trg 7. — Ivana Šusteršič, posestnica in gostilničarka, 66 let, Sv. Petra cesta 17. — Uršula Gaberšek, zasebnica, 74 let, Stara pot 3.

Dne 5. februarja: Ivan Hinek, pekovski pomočnik, 37 let, Kolodvorska ulica 24. — Josipina Klopčič, žena uslužbenca južne železnice, 56 let, Zaloška cesta 6. — Amalija Pinosa, pomožna usmiljenka, 23 let, Radeckega cesta 11. — Uršula Omanen, zasebnica, 72 let, Radeckega cesta 11. — Franja Seliskar, pomožna usmiljenka, 26 let, Zaloška cesta 2. — Mihaela Novak, hči trgovskega potnika, 16 mesecev, Streliška ulica 15. — Kristina Globočnik, posestnica, 66 let, Resljeva cesta 26.

Dne 6. februarja: Evfracija Pauli, usmiljenka, 55 let, Radeckega cesta 11. — Ivan Verbič, sin delavca tobačne tovarne, 4 mesece, Opekarška cesta 36.

V deželni bolnici:

Dne 2. februarja: Juri Obrovnik, soboslikar, 33 let. — Antonija Varoga, delavka v tobačni tovarni, 29 let. — Neža Jerman, delavčeva žena, 25 let.

Dne 4. februarja: Terezija Lipovšek, kuharica, 38 let. — Franc Zemljak, zasebnik, 32 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 9. februarja 1911

Maležboni papirji.	Dinarji	Blagove
4% majeva renta	93.—	93 20
4 1/2% srebrna renta	97.—	97 20
4% avstr. krona renta	92 95	93 15
4% ogr.	91 70	91 90
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—
Srečke.		
Srečka iz 1. 1860 1/2	215.—	221.—
„ „ 1864.	307.—	313.—
„ „ tiske	155 10	161 10
„ „ zemeljske I. izdaje	298.—	304.—
„ „ II.	275.—	291.—
„ „ ogrske hipotečne	252.—	258.—
„ „ dun. komunalne	139.—	149.—
„ „ avstr. kreditne	537.—	547.—
„ „ ljubljanske	92.—	98.—
„ „ avstr. rdeč. križa	88.—	94.—
„ „ ogr.	57.—	63.—
„ „ bazilika	40.—	44.—
„ „ turške	255 25	258 25
Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke	482.—	486.—
Avstr. kreditnega zavoda	675 75	676 75
Dunajske banke družbe	562 50	563 0
Južne železnice	114.—	115.—
Državne železnice	748.—	749.—
Alpine-Montan	777 50	778 50
Češke sladkorne družbe	274.—	276.—
Živnostenske banke	284 50	286.—
Valute.		
Cekini	11 76	11 39
Marki	117 30	117 10
Franki	95.—	95 15
Lire	94 10	94 70
Rubliji	253 25	254 25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. februarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg 11 41
„ „ oktober 1911	„ „ 10 95
Rž za april 1911	„ „ 5 15
Rž za oktober 1911	„ „ 8 04
Kr. uza za maj 1911	„ „ 5 8
Oves za april 1911	„ „ 8 60

Effektiv.
Neizpremenjeno.

Dr. J. L. zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady, preje **Marijacejske kapljice** imenovane, z **Marijacejsko Materijo** božjo kot varstveno znamko

so najboljše že več nego 30 let preizkušeno sredstvo proti prebavnim težavam vsake vrste, gorčici, telesnemu zaganju, želodčnim bolečinam, tvoritvi kisline itd.

Varujte se erako glasečih se ponaredit in potvorb ter pazite na poleg stoječo varstveno znamko s podpisom **C. Brady**

Dobiva se po lekarnah. Na deželo razpošilja lekarnar C. Brady, Dunaj I. F. ravnatelj 2/484. 6 steklenice za K 5.—, 3 dvojinske steklenice za K 4 50 franko. 8 25

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadbo. Dobi se samo pri trvdki

Ljubljana **H. Suttner** Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Serravallo
Železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906: Družno odlikovanje in častni diplom k vti kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Vedkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških sprideval.

J. SERRAVALLO, c. in dr. dvorni zdravnik
TRST-Barkovlje.

Namesto vsakega posebnega obvestila.

Ignac Majcen

danes jutraj ob pol 5. uri po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajočo v 50. letu svoje starosti v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega bode v petek, dne 10. t. m. ob 9. zjutraj. Maše zadušnice se bodo brale na Žalostni gori pri Mokronogu. Prebogi nepozabljenec se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Mokronogu, dne 6. svečana 1911.

Marija Majcen roj. Zupančič soproga. — **Aleksander Majcen** sin — **Ana Dou** roj. Majcen, hčer. — **Ivan Dou** zet. — **Anica**, vnukinja.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 94 vplačili.

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin

Najboljša krm. čistilo za zobe

Dobiva se povsod.

Trdilo: **O. SEYDL**
Štirajeva ulica 7.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšje priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrečuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I. steklenica z navodlom i krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal vin, specialni let, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Reševa cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega javl. mostu 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

februar	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetovi	nebo
8.	2. pop.	738 0	-0 2	sr. jvzh.	oblačno
9.	9. zv.	741 1	-4 5		del. jasno
9.	7. zj.	745 2	-9 2	slab jug	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 5 3°, norm. — 0 9°. Padavina v 24 urah 0 0 mm

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naša nad vse ljubljena, nepozabna soproga, mati oziroma sestra, teta, tašča in stara mati, gospa **Antonija Kaiser** roj. Pardubský večeraj ob 12. uri ponoči po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v petek, dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Soteska št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v soboto, dne 11. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega oznanenja.

Ljubljana, 9. februarja 1911.

Globoko žalujoci ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nad vse ljubljani soproga, oče, tast, stari oče in stric **Ignac Majcen**

danes jutraj ob pol 5. uri po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajočo v 50. letu svoje starosti v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega bode v petek, dne 10. t. m. ob 9. zjutraj. Maše zadušnice se bodo brale na Žalostni gori pri Mokronogu. Prebogi nepozabljenec se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Mokronogu, dne 6. svečana 1911.

Marija Majcen roj. Zupančič soproga. — **Aleksander Majcen** sin — **Ana Dou** roj. Majcen, hčer. — **Ivan Dou** zet. — **Anica**, vnukinja.

Venci se hvaležno odklanjajo.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 48.012.797.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.356.880.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

V Gosposki ulici št. 12.

Lep kostum za masko
se ceno prodaja.

Trnovo, Pred konjušnico št. 4, I. nadst. vrata 4. 530

Potovalni uradnik

za veliko v kronovini že več desetletij najbolj vpeljano zavarovalnico na življenje se sprejme pr ti stalni plači, potovalnim stroškom in visoki proviziji. 529

Ponudbe pod „poštni predal 82“, Ljubljana.

Pozor! 50.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo K 8 50.

Ker je več tvornic ustavilo plačila, imam na log, velik oddelek čevljev razprodati globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam toraj vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, ga-loširano, z močno zbitimi usnj. podlati veeleeg. najn. fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo K 8 50. Razpošiljanje po povzetju. 525

P. Lust, izvoz čevljev, Krakov.
Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Za veletrgovino z vinom in žganjem se išče
na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem dobro uveden

potnik.

Samo prve moči naj pošljejo svoje ponudbe z naznanilom pogojev in plače pod šifro „M. A.“, poste restante, glavna pošta Ljubljana. 528

V soboto, 11. februarja t. l.
se vrši v 524

gostilni Petrigaj
Spodnja Šiška št. 150

domača veselica.
Svirajo tamburaši.

Točila bodem pristna, izvrstna vina in skrbela za izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.
K obilni udeležbi prijazno vabi

Marija Petrigaj, go-tilničarka.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika se je danes preselila v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca, **Križevniška ulica št. 8.**

Jvan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo **voznih koles.**

Šivalni stroji
za redbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz tistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Sprejme se takoj učenec

poštenih staršev v špecerijsko trgovino **R. STRITAR**, Ljubljana, Valvazorjev trg. 502

V „vili Pavlič“ v Zg. Šiški se odda takoj ali s 1. majem 1911 lepo, moderno

stanovanje.

Gospodična izurjena šivilja

za vsakovrstna dela, obleke in perilo, želi stalnega dela v boljši hiši.

Ponudbe se prosijo pod: **A. Ogrla, Rožna dolina št. 173, cesta III, pri Ljubljani.** 5 1

Gospod

ki me je kaj do zdravega negovanja las in zlasti hče odpraviti prhljaj in osivenje ter pospeševati rast las, rabi nasledno

Fay-rum s konjičkom (znanka konjiček) Bergmanna & Co. Decin n. L. v steklenah po 2 K in 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, parumcijah in brivnicah.

Več stanovanj
se odda na Dolenjski cesti nasproti Rakovnika v novozgrajeni hiši, in sicer po 2 sobi, kuhinja, klet in nekoliko vrta, tudi po 1 sobo in kuhinjo. — Poizve se: **Ulica na Grad 7** in pri **mag. slugi I. Bevcu.** 513

Bela stara vina, počenši od 48 K, cviček in črna vina, slivovico, slavonsko rakijo

priporoča 254

.. **Em. Ehenspanger, Belovar, Hrvaško.** ..

SOLIN najnovejše in najpopolnejše
sredstvo za snaženje srebra in posrebreanje
z zajamčeno vsebino srebra za snaženje, izboljšanje ter posrebreanje srebrne posode,
jedilne priprave, skled in drugih predmetov iz aluminia, novega srebra, medu, bakra, itd.
Najpopolnejše nadomestilo za galvansko posrebreanje.
Kontrolirano za gospodinjstva, hotele, kavarne, restavracije itd. Naprodaj po vseh boljših drogerijah,
trgovinah z hrano in materialnim blagom itd. Cena stekl. 70 h in 1 k.
„SOLIN“, generalno razpečevališče za Avstro-Ogrsko
DUNAJ, V. Margaretengürtel št. 142. 3488

Naznanilo in priporočilo.
Usojam si naznaniti slav. občinstvu, da se preselim zopet nazaj v znano restavracijo
„pri Levu“.
V sled tega se kar najiskrenejše zahvaljujem vsem cenjenim obiskovalcem pri „Zlati ribi“ in prosim nadaljne naklonjenosti in obiska v novem lokalu. Potrudila se bom postreči po svoji moči cenjenim gostom z različnimi najpristnejšimi vini, z dobro in mrzlo kuhinjo ob vsakem času. Obenem se priporočam sl. društvom za prireditve veselja in shodov, za kar služi velika dvorana in senčnat vrt. Kegljišče je vedno na razpolago.
Otvoritveni koncert „pri Levu“
je 12. februarja. Svira sekstet. Beti Pilko-Kos.
Z odličnim priporočilom.

ANTON BAJEC umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
Pod Trančo. 242
Velika zaloga suhih vencev. .
Izdelovanje šopkov, vencev, travkov itd.
— Okusno delo in zmerne cene. .
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija
na Tržaški cesti 34.

Kavarna LEON
Danes zvečer
damski koncert.
Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Posestvo
naprodaj!
V dobrem stanju se nahajajoče gospodarsko poslopje, njiv do 100 mernikov posetve, travniščina kakor tudi jako dobri pašniki, ter 10 orlov bukovega in smrekovega gozda, oddaljeno 20 minut od farne cerkve, sodišča in železniške postaje — se zaradi preselitve proda po nizki ceni in pod ugodnimi pogoji — Natančneje se poizve v gostilni pri Bukovcu v Trebnjem na Dolenjskem. 306

Ne kupujte
nič drugega proti
kašlju
hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne
Kaiserjeve
pršne karamele
s „tremit jelkami“
5900 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov jamčuje gotov uspeh.
Zavitek 20 in 40 vin., škatlja 60 vinarjev. Prodaja jih:
V Ljubljani:
Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Cizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančata, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirc, lekarna. Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Joz. Rus, lekarna pri Mar. P. Vipava. Milan Wach, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brčić, lekarna. Litija. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccaric, lekarna. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Sk. Lodi. Mr. H. Roblek, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arco, trgovec, Senožeče.

Juro Hrašovic
trgovec
Marica Hrašovic roj. Plaskan
527
porečena.
Hrašovče dne 8. svečana 1911. Žalec

Pivovarna Mengeš
JULIUS STARE
Ustanovljena leta 1818. Ustanovljena leta 1818.
Zaloga v Ljubljani,
Metelkove ulice šte. 19
priporoča svojo izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.
Telefon šte. 248. Telefon šte. 248.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.
Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.
Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

Meso, meso!
Z železniške postaje Herincse pride v 24 urah na vsako železniško postajo. Vsak dan sveže goveje, telečje in kostrunovo od stegna poštni zavitek 5 kg po povzetju franko K 4.50. Solidna postrežba. Išcem stalinah odjemalcev. — M. Chaimovics, Herincse, Ogrsko. 505
Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno damatinsko vino 233
Kuč
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno 240
trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.
Devocionalije in vse vrste blago za božja pota.
Tovrniška zaloga kranjskih glavnikov.
Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Ustanovljena leta 1882. Ustanovljena leta 1882.
Rezervni zaklad. Stanje hranilnih vlog
nad pol milijona kron. dvajset milijonov kron.
Kmetska posojilnica
registrovane zadruge ljubljanske okolice registrovana zadruge z neomejeno zavezo z neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v Ljubljani Dunajska cesta šte. 18
obrestuje kranilne 4 1/2 % brez odbitka rentvloge po čistih .: nega davka. .:
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga. .:
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.
Telefon šte. 185 interurban.
Račun:
pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.
Eskomptuje trgovske menice.
Upravno premoženje v letu 1910 K 20,500.000.—
Denarni promet v letu 1910 K 100,000.000.

Fr. Čuden
urav in trgovec
Ljubljana 131 samo
Prešernova ulica št. 1.
Poročni prstani
v zlatu, močni, na trpežnosti neprekosljivi, par od 7 K naprej.
Največja zaloga stenskih ur.
Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoji.

Kolesarjem
= v znanje! =
Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti.
Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago brezplačno tvrdka
K. ČAMERNIK
špecialna trgovina s kolesi in njihovimi posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.